

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Thursday, January 11, 1994

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 1. (54-ji metas) • 1994 m. SAUSIO JANUARY 11 d. DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS •

7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

JELCIN'AS KRITIKUOJA LIETUVOS NARYSTĘS PAREIŠKIMA ISTOTI I NATO

Montrealio dienraštis THE GAZETTE "World" puslapyje stambia antrašte š.m. sausio 6 d. laidoje atspausdino žinią, kad Rusijos prez. Boris Jelcin'as tuoj pat kritikavo Lietuvos pareiškimą būti priimtai nare į NATO organizaciją, pavadindamas tai buvusių Sovietų Sąjungos satelitų "bloko psichologija", nes jie siekia karinės užuovėjos, apsisaugant nuo Rusijos.

Prez. Jelcin'o delegatas Viačislav Kostikov'as pareiškė, jog NATO išplėtimas iki Rusijos sienų išprovokuos Rusijos žmonėse neigiamas reakcijas. (Jeigu Rusijos vadovybė nepradėtų nurodinėti gyventojams, kad Lietuvos normalus noras priklausyti NATO turi kelti "neigiamas reakcijas", tai to ir nebūtų. Galų gale, tai tikrai Lietuvos ir Pabaltijo kraštų vidaus reikalas ir apsisprendimas! Red.).

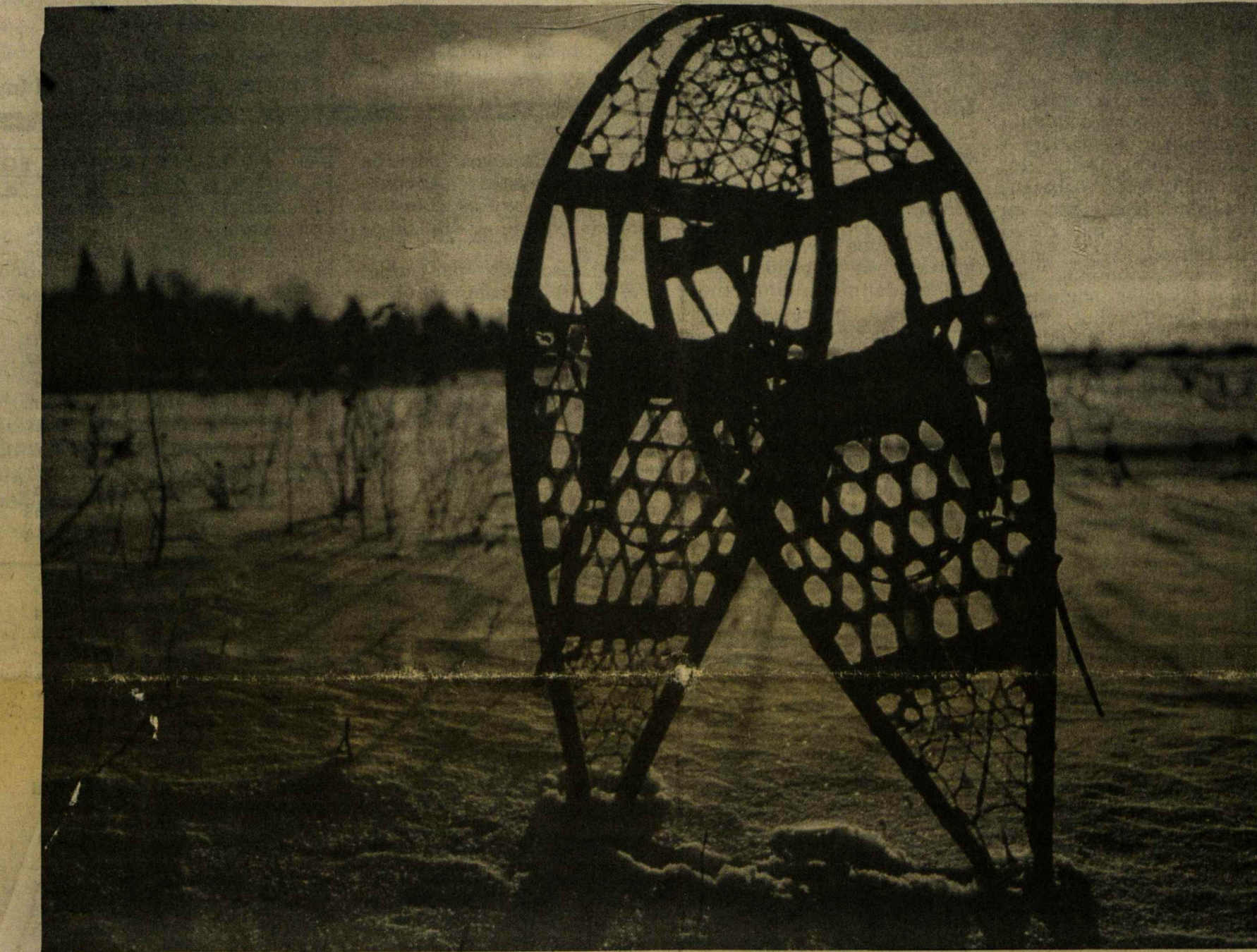
Delegato pareiškimas, kad ir civiliniuose bei militariuose sluoksniuose tai sukeltų "blogą nuotaiką", - užmena neseniai išrinkto neo-nacisto Žirinovskio skleidžiamą idėją, kad jis atstatytų Rusijos prarastą imperiją, - rašoma straipsnyje.

Kostikov'as pareiškė, lyg ir norėdamas patvirtinti Jelcin'o baimę, o gal jau įkvėptas slapto vilčių, kad Jelcin'as manęs jog NATO "eventualiai galėtų išsaugoti kariniai-politinį nepastovumą regionuose, kurie yra pagrindinės svarbos pasaulio ateičiai".

Taigi, rusų galvojimuose ir nerusiškos tautos ar valstybės jiems dar vis tebėra "regionai"...

JAV iš savo pusės i aukščiau minėtus pareiškimus reagavo sausio 4 d., pasisakydamas, jog yra galima alternatyva - pakaitalas - "Taikos partnerystės" programa Rytų Europos ir Baltijos kraštams, kad Rusija nesijauštų atstumta ir izoliuota.

Prez. B. Clinton'as sausio 9 d. išvyko į Europos aukščiausio lygio pasitarimus. Jis anksčiau buvo pasisakęs už "Taikos partnerystės" planą, kuris aprašytų Europos valstybių baimę, neerzinant Rusijos

Žiemos peizažas Kanadoje.

ir vėl nesupriešinant Europos kraštų, kaip sako komentatoriai.

Tačiau toki Europos "erzinimą" ir "supriešinimą" pradeda ... pati Rusija, įskaitant Žirinovskio o dižiaburniškumą ir Jelcin'o delegato išvedžiojimus. Ar reikia tikėtis, kad Jelcin'as nei Žirinovskiui, nei jo pasekėjams nepritaria, ir kalba taip tik laviruodamas esama padėtimi?

• Mirė JAV prez. B. Clinton'o motina, 70 m. amžiaus, nuo vėžio ligos, savo namuose, Arkansas valstijoje. Kadangi laidojama sausio 8 d., Prezidentas suspės nuvykti į Europą dalyvauti NATO viršūnių susitikime ir Maskvon, pasimatyti su Rusijos prez. Boris Jelcin'u.

B. Clinton'as pareiškė, kad su Žirinovskiu, nors šis jį pavadinęs "bailiu", ir labai to norėtų, - nesutiks. Taigi, Žirinovskio provokacijų nepabūgo.

NERIMSTANTI KOMUNISTŲ AMBICIJA

Raketos ir bombos keletą dienų krito ant Afganistano sostinės Kabul'o. Vyriausybė skelbia, kad tai buvusių komunistų vadų bandymas nuversti vyriausybę. Vyriausybės spausminiai lėktuvai bombardavo pietus nuo Kabul'o esančius užpuolėjų dalinius.

Afganistano prezidentas Rabbani pareiškė, kad bandymas jį ir jo vyriausybę

nuversti jėga yra "ne islamiškas elgesys" ir kvietė visas vyriausybės frakcijas jungtis kovai prieš sukilėlius.

V.ŽIRINOVSKI' S BUVO NĖPAGEIDAUJAMAS IR VOKIETIJOJE

1993 m. gruodžio mėn., kraštutinis rusų imperalistinės ideologijos atstovas Vladimir Žirinovskis, buvo panoręs atostogauti su savo 7-niais palydovais, pasivažinėjant po kai kurias Europos valstybes. Atvykus į Bulgariją, jis pompastiškai nurodė, kad Želju Želev'as, šis demokratiškai i Bulgarijos prezidentas atsisakė priimti, o jį būtų vienas panašių žirinovskinių pažiūrų asmuo. Už tokį iššūlumą Žirinovskis buvo iš Bulgarijos išprašytas.

Vykdamas į Austriją, ir numatęs iš ten apsilankyti Vokietijoje, Žirinovskis buvo apsistojęs pas savo draugą, buvusį Hitlerio elitinio karinio dalinio Waffen SS narį. Vokietija tokio svečio nepageidavo ir jam atvykti leidimo nedavė.

VATIKANAS IR IZRAELIO VALSTYBĖ NORI DIPLOMATINIŲ SANTYKIŲ

Praeitų metų gruodžio mėn. pabaigoje buvo pasirašytas susitarimų dokumentas tarp Vatikano ir Izraelio valstybės, kuris sudaro pagrindą pilniems diplomatiniais santykiams, vė-

liau paskyrus ambasadorius. Tai istorinės svarbos žingsnis po to, kai 1948 m. buvo įsteigta Izraelio valstybė ir per 2000 metų pirmą kartą - Savitarpio ryšių kūrimas.

Popiežiaus atstovas - nuncijus gyvens Tel Avive, turės galimybę stipriai pasireikšti Vidurinių Rytų taikos procesuose.

Naujasis susitarimų dokumentas sudarys galimybę Popiežiui Jonui Pauliui II apsilankyti Šventojoje Žemėje.

KIEK TOS GEROS VALIOS?

Geros valios gestu Izraelio vyriausybė vadina tai, kad šiomis dienomis paleido dar 101 suimtąjį palestinietį, nes taikos reikalais pokalbiai kuri laiką nutrūkę, vėl bus tęsiami.

Min. p-kas I. Rabin'as patvirtino programą, stiprinti Izraelio gyventojų tarpe pritarimą taikai su palestiniečiais.

Pasirašius 1993 m. rugsėjo mėn. taikos sutartį, PLO reikalavo paleisti visus 12,000 suimtųjų palestiniečių. Iki dabar, įskaitant 101, yra paleisti tik 701 palestinietis, kurie esą pritaria taikos planui.

Yra ir daugiau nesklaidumų: pagal susitarimą, Izraelio kariuomenė iš Gazos ir Jericho privalėjo pradėti trauktis gruodžio 13 d., bet jau 3 savaitės šis procesas atidėtas, nes sutaria dėl saugumo. Pagrindinė kliūtis, tačiau,

yra Jericho grąžinimo ploto apimtis, sienų perėjimo kontrolė ir saugumas žydų naujakurių šiose srityse.

Š.m. sausio mėn. 8 d. pasirodė žinia, kad Alyvų kalne, vienoje iš labiausiai gerbiamų vietų Jeruzalėje, tankiausiai palestiniečių apgyventoje vietovėje, arsūs dešinieji izraelitai ½ akro plote nori pastatyti naują butų kompleksą ir rabinų seminariją. Naujoji miesto taryba šią savaitę ėmė ir patvirtino šį projektą (atmesdama ankstesnį planą, kuriuo tame plote numatyta pastatyti palestiniečių mokyklą mergaitėms. Per naktį buvo atgabenti 7 didieji ratnamiai (mobile homes) iš žydų naujakurių ploto Vakariniame krante.

Šis naujausias žingsnis, kietai palaikomas ir žydų rabinų, nes "visa Jeruzalė yra žydams šventa... Žydų suverenumas Jeruzalėje turi būti užtikrintas vieninteliu" - pareiškė rabinas Beni Alou.

Tai kelia iš naujo palestiniečių nepasitenkinimą ir baimę. Visa Jeruzalės problema, kol kas, pristabdyta, galėtų iškilti naujai sinurti veiksmams. "Miestas turėtų būti abiejų" - sako Abdul Hadi, Palestinos Studijų Centro rytų Jeruzalėje direktorius, - "reikia turėti ateities viziją, remiantis taikos kūriniu, o ne dabartiniais veiksmais, kurie galėtų sugriauti visą taikos procesą".

Jeruzalė yra simbolis ir

istorinė vieta ne tik žydams ar palestiniečiams. Tai vieta, kur religiniai jausmai stipriausiai reiškiami visų tautų - krikščionių, žydų, musulmonų (pastariesiems ji yra tokios pat reikšmės, kaip Meka ir Medina).

• JORDAN'o vyriausybė ir PLO pasirašė susitarimą plačiam ekonominiam bendradarbiavimui, kai palestiniečių savivalda pradės darbą, Izraeliui suteikus jai autonomiją.

Pagal šį susitarimą Jordanas turės didelę reikšmę Palestinos ekonominei politikai, Gazos ir Vakarų Kranto miesto Jericho vietovėse.

Jordanas yra valdęs Vakarinio Kranto sritį 17 metų, iki Izraelio kariuomenė ją užėmė 1967 m. kare. Apie 600 mil. dolerių vertės Jordano pinigų dar vartojami okupuotųjų palestiniečių tarpe.

SYRIJOS IR IZRAELIO SANTYKIAI GERĖJA

Iš Damasko pranešama, kad, rodant gerą valią, Syrijos vyriausybė sutiko ištirti likimą 7-į Izraelio valstybės karių, dingusių 1980 m.

Syrijos prez. Assad'as taip pat užtikrino besilankančiam JAV Valstybės Sekretoriui W.Christopher'ui, kad bus išduotos išvykimo vizos visiems Syrijoje likusiems žydams, norintiems išvykti. Tokių esama apie 800.

Apklašinėjimuose apie 7-ius dingusius karius dalyvauti bus pakviesti ir JAV Namų Syrijoje Užsienio Reikalų Komitetas.

MEKSIKOS ŽEMDIRBIAI INDENAI KOVOJA UŽ SAVO TEISES

Meksikos pietinėje dalyje kalnuotoje Chiapas vietovėje, sausio 1 dieną, prasidėjo žemdirbių indėnų - daugiausia majų genčių, sukilimas, reikalaujant savo teisių. Jiems vadovauja "Zapatista National Liberation Army". Sukilimą išprovokavo artėjantis laisvos prekybos su Amerika ir Kanada vykdymas.

Meksikos vyriausybė reagavo žiauriai, panaudodama kariuomenę, mažasias bombas ir patrankas. Manoma, kad jau žuvo apie 500 žmonių. Vaikai yra išvežami į saugesnes nuo bombardavimo vietas.

Kanados indėnų delegacija kartu su Ovide Mercredi (jis yra Kanados Pirmųjų Tautų Sąjungos vadas) ruošiasi vykti į Chiapas vietovę, kur sukilimas prasidėjo ir prisidėti prie taikingo konflikto sprendimo. O. Mercredi kreipėsi į Meksikos prez. Carlos Salinas, ragindamas tuoj pat susitaikinti ir nebausti tos vargingiausios Meksikos sukilėlių grupės. Taip pat prašo Kanados min.

(nukelta į 2 psl.....)

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebutinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

KAS SLYPI MIRTIES JUROS PAKRANTES UOLOSE

Izraelio archeologai skubina kasinėjimo darbus, norėdami susirinkti kiek galima daugiau senųjų užrašų iš okupuotojo Vakarų kranto ties Negyva jūra (Dead Sea), kol okupatoriai dalis dar nesugrąžinta palestiniečiams. Pastarieji kaltina Izraelio archeologus paprastu plėšikavimu ir tvirtina, kad visos archeologinės iškasenos tose vietovėse privalo būti perduotos palestiniečiams.

Stipriai užprotestavo ir ortodoksų žydų kraštutinė Atra Kadiša aktyvistų grupė, sutraukusi keletą simtų dalyvių, kurie apmėtė akmenimis automobilius ir degino šiukšles netoli Jeruzalės, sakydami, kad kasinėjimai tikrai išvarto senuosius žydų kapus.

Archeologai skelbia, kad senieji rasti, parašyti žydų Essenų sekto, gyvenusios Kristaus laikais, dar ne visi surasti ir ne visi iškasti. Rasta papuošalų, puodinių ir papiruso ritinių kuriuose aprašoma 2-jo simtmecio žydų pasipriešinimas prieš Romos valdžią.

Anksčiau rasti rasti yra pavyzdžiai saugomi ir jų tekstas tik dalinai paskelbtas. Aišku, kad buvusi krikščionybė priėmusi žydų gentis ar bendruomenę didele dalimi minima tuose raštuose, nėra populiaris ortodoksų žydų tarpe, o dėl neaiškių priežasčių, ne per daug norima apie juos rašyti ir kitų religinių grupių sluoksniuose.

Lietuvoje

B.N.

LIETUVA SIEKS SUTARTIES SU EUROPOS SĄJUNGA

ELTOS žiniomis iš Vilniaus 1993 m. gruodžio 22 d. Seime įvyko diskusija apie Lietuvos užsienio politiką. Išanginiame žodyje prezidentas Algirdas Brazauskas išskyrė tris šios politikos kryptis: glaudesnių Baltijos šalių bendradarbiavimą ir suartėjimą su Šiaurės valstybėmis. Antroji, pasak jo, - tolesnė Lietuvos integracija į Europos ekonomines, politines, kultūrines bei saugumo sistemas. Trečioji kryptis - santykių gerinimas su kaimyninėmis valstybėmis.

Prez. A. Brazauskas patvirtino Lietuvos pasiryžimą siekti partnerystės ir bendradarbiavimo sutarties su NATO. Tokį norą pareiškė ir Latvija bei Estija. "Mūsų argumentai artėti prie NATO yra odesni ir mes atakliai sieksime juos realizuoti", - pabrėžė A. Brazauskas. Jis priminė, kad rudeniį vykusioje susitikime su Lietuvoje akredituotais NATO šalių ambasadoriais teigiamai buvo

Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

Dear Friend,

As the Holiday Season approaches, I would like to take this special opportunity to wish you, your staff and your readers a very Merry Christmas and a healthy and prosperous New Year.

The Holiday Season is a very special time of the year dedicated to celebrating the meaning of family and friendship, as well as promoting a spirit of sharing and tolerance. This year I sincerely hope that you are fortunate enough to be able to enjoy this traditional festivity with those closest to you.

Christmas and New Year is also a time to look to the future. As we approach the year 1994, a new page in the national politics of our country has been turned. As Minister of Citizenship & Immigration, I want to assure you that our new Prime Minister Jean Chrétien and his Government are committed to doing our very best to ensure that economic hope and prosperity are returned to our country. We will also ensure that public integrity and accountability are restored to our national institutions.

On behalf of my wife, Laureen and our daughter Adriana, I would like to wish you and your family, a Merry Christmas and a Happy New Year!

Yours sincerely,

Sergio Marchi

Sergio Marchi, P.C., M.P.,
Minister of Citizenship and Immigration

KANADOS LIETUVIŲ FONDO PRANEŠIMAS DĖL PARAMOS IR STIPENDIJŲ

Pranešama, kad asmenys, organizacijos ar grupės, dirbančios lietuvių išlaikymo darbą išveivijoje ir norinčios gauti paramos, privalo užpildyti naujai paruoštą anketą ir gražinti ją į Fondo raštinę iki 1994 m. vasario 16 dienos. Prasymai be anketos nebus svarstomi. Pavėluoti prašymai bus gražinti prašytojui.

Taip pat, jau dabar galima gauti stipendijoms prašyti naujai paruoštą

anketą, kuri turi būti gražinta į Fondo raštinę iki 1994 m. balandžio 1 dienos. Jei stipendija bus paskirta, Jums bus pranešta, kad pinigų gausite tik tada, kai mokslui prasišėjęs, pristatysite iš mokslo ištaigos pažymėjimą, kad ją lankote.

Anketas galima gauti KLB-nės, KL Fondo raštinėse arba paštu rašant: Kanados Lietuvių Fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6.

kalbos egzaminus. Šiuo metu yra daug kapitonų kitataucių, kurie vartoja tik rusų kalbą. Jūrų laivinytystėje yra 80 kapitonų, iš jų tik 20 lietuvių, ir dar apie 25 moka lietuviškai kalbėti.

IGNALINA GAUS NAUJUS TALPINTUVUS RADIOAKTYVIOMS ATLIEKOMS

Ignalinos atominės elektrinės ir Vokietijos firmos "GNB" vadovai pasirašė kontraktą tiekti 60 talpintuvų tarpiniam panaudoto branduolinio kuro saugojimui. Apie tai pirmadienį informavo Ignalinos atominės elektrinės generalinis

direktorius Viktor Sevaldin. Talpintuvai bus pagaminti Vokietijoje ir atgabenti į Lietuvą, praėjus metams nuo sandėrio pasirašymo. Jie bus teikiami 15 mėnesių atskiromis siuntomis, už jas iš anksto sumokėjus.

Talpintuvai atitinka griežtus technologinius standartus, yra labai saugūs, pasaulyje naudojami jau 20 metų Suomijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Anglijoje, Rusijoje, Šveicarijoje, JAV, Švedijoje ir daugelyje kitų pasaulio šalių.

Ignalinos AE generalinio direktorius taip pat pranešė, jog tarptautinį konkursą saugyklos projektui parengti laimėjo Švedijos

(Nukelta į 3 psl.....)

VISI LIETUVIAI GALI BŪTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIAIS

Pagal Seimo priimtą Pilietybės įstatymo pataisą, Lietuvos Respublikos piliečiais gali būti išeivijoje gyvenantieji lietuviai. (Už ją balsavo 70 Seimo narių, 7 prieš ir 14 susilaikė).

Nepritarė įstatymo pataisai socialdemokratai, o susilaikė grupė dešiniosios opozicijos narių.

Pilietybės įstatymo straipsnio, reglamentuojančio teisių į Lietuvos Respublikos pilietybę igyvendinimo ar jų atstatymo sąlygas, trečioji dalis dabar išdėstyta taip: "Lietuvių kilmės asmenys prieš 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos respublikos pilietybę ir jų vaikai, taip pat kiti as-

menys iki 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos Respublikos pilietybę, je visi nurodytieji nėra repatrijavę į Lietuvos, ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasiitraukę arba ištremti iš Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse, Lietuvos Respublikos pilietybę atstatė raštu pareiškę Lietuvo Respublikos Vidaus reikalų ministerijai ar Lietuvo Respublikos diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kur jie yra Lietuvos Respublikos piliečiai, ir pateikę patvirtinančius įrodymus". Įstatymo pataisoje taip pat panaikinta iki šiol galiojusi nuostata, kad priimančiam Lietuvos pilietybę būtina atsisakyti turimų kitos valstybės pilietybės iš lietuvių kilmės asmenų to nebus reikalaujama.

PRANEŠIMAS APIE LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĘ

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIO PAŽYMĖJIMUO 1993 METŲ LIEPOS 1 DIENOS NEBEGALIOJUSI ASMENYS NORINTYS ĮSIGYTI L.R.PASUS.YRA RAGINAMI ATSIŪSTI SAU UŽADRESUOTĄ VOKĄ. NE MAŽESNĮ, KAIP 15 cm. x 12 cm., SU PRIKLIJUOTA ATITINKAMAI PAŠTO ŽENKLAIŠ I:

Consulate General of Lithuania,
235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ont.,
M2J 4Y8.

Jums bus suteikta smulki paso išgijimui informacija ir anketos.

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

(.....atkelta iš 1 psl.)

p-ko J. Chrétien'o susisiekti su prez. Salinas ir pareikšti susirūpinimą esama padėtimi.

Chiapas žemdirbiai, daugiausiai majų genties, prarado savo žemes, nes turtingieji didžiųjų ūkių savininkai nepaisė žemės padalinimo nuostatų, numatytų 1910 m. Meksikos konstitucijoje ir prarado viltį, kad jas atgaus po Laisvo Prekybos susitarimų įsigaliojimo.

O. Mereredi šią situaciją paaiškina taip: "Tai būtų tolygu, kad Kanados vyriausybė tvirtintų, jog indėnų rezervatai gali būti laisvai išpardavinėjami be gyventojų sutikimo".

Meksikos Ambasados tarnautojas Ottawoje užtikrino, kad Chiapa srities sukilimas yra vietinės reikšmės ir kad žemės išdalinimas, kartu su valstybine parama pradedamas vykdyti. Tačiau teksią budėti, kad Laisvos Prekybos susitarimų priedanga nebūtų atimtos indėnų žemės nei jų žemės turtai, - pareiškė O. Mereredi. Jis ta proga paminėjo, kad Kanadoje veikia patikima įstatyminė sistema, liečianti indėnų reikalus.

KANADA PASISAKO APIE NATO

Sausio mėn. 9 d. Briuselyje, NATO viršūnių susirinkime dalyvavo Kanados min. pirm. Jean Chrétien ir Užsienio Reikalų min. André Ouellet. Pastarasis pareiškė, kad palaiko JT rezoliuciją, duodančią teisę gintis oro pajėgomis apsaugojant humanitarines pagalbų kovotojus.

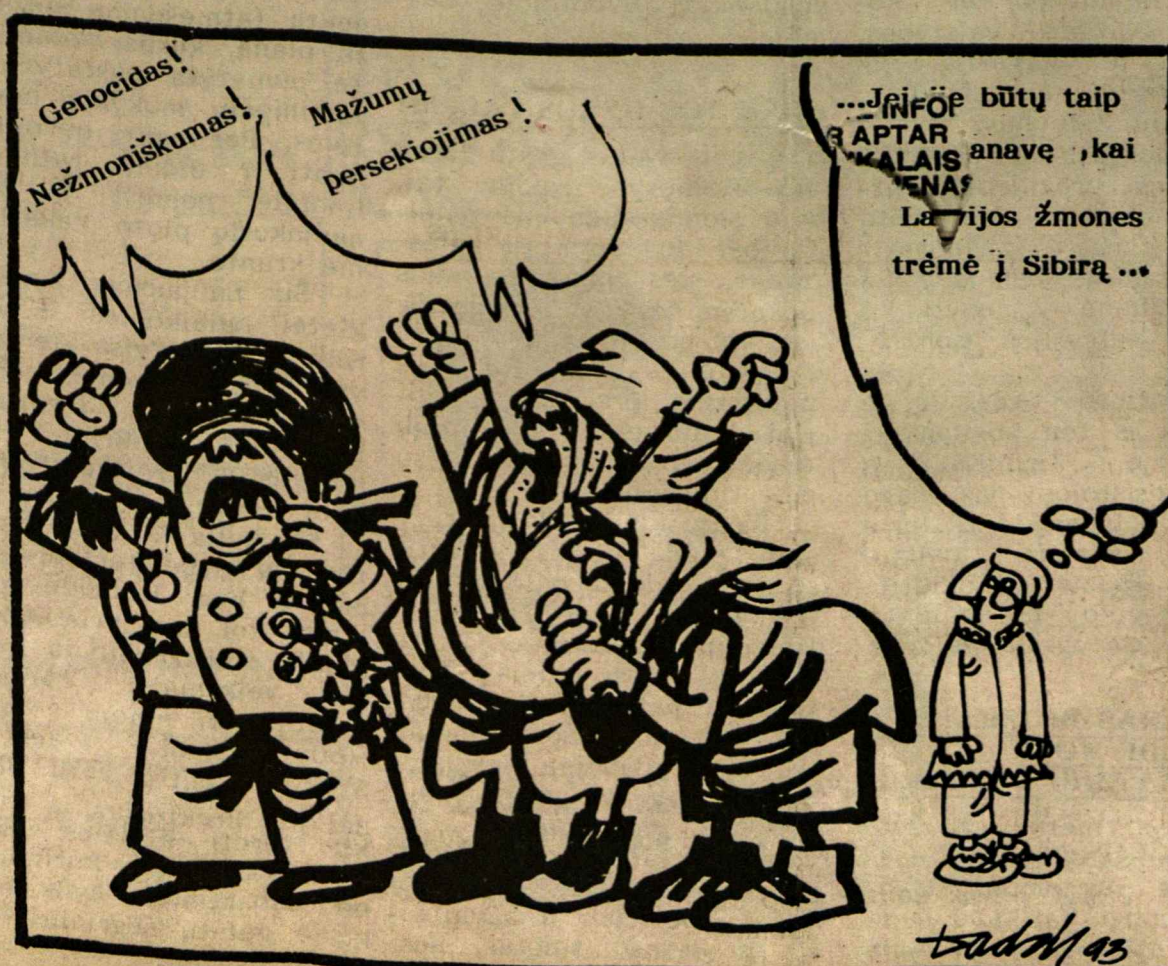
Šalia svarstymų, kaip efektingiau įvesti taiką buvusioje Jugoslavijoje, buvo svarstomas planas dėl Rytų Europos valstybių narystės NATO organizacijoje. Min. pirm. J. Chrétien pareiškė palaikąs prez. B. Clinton'o planą, tačiau ragino greičiau įjungti naujus narius. JAV planas nepakankamai greitai siūlo priimti Lenkiją ir kai kuriuos kitus kraštus į 16-kos kraštų militarinę NATO sąjungą.

• LATVIJOS Užsienio Reikalų min. G. Andrievs tvirtina, kad Latvijoje randasi Rusijos kariuomenės Baltijos šalyse štabas ir dar vis tebėra daugiausia Rusijos kariškių - apie 18,000.

• Sausio mėn. 11 d., antadienį, Québec'o provincijos premjeras R. Bourassa oficialiai perduoda savo pareigas Daniel Johnson'ui po paskutiniojo ministerių kabineto posėdžio pirmadienio vakare.

D. Johnson'as po priesaikos ceremonijos National Assembly rūmuose Québec'o mieste, paskelbs vardus savo ministerių kabineto, kuris bus 10-čia narių mažesnis, negu ligšiol.

(Iš "Latvija Amerika") Dadža žinėjums LA

Lietuvoje

B.N.

(.... atkelta is 2 psl.)

firma "SKB". Ši firma sprendžia branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų saugojimo klausimus. Pasak Ševaldin, tai bus pirmoji sausa tarpinė RBMK tipo reaktorių panaudoto branduolinio kuro saugykla.

BYLA ŽURNALISTO ŽUDIKAMS

Anot Vilniaus ELTOS, "Respublikos" dienraščio redaktoriaus pavaduotojas Vitas Lingys buvo nušautas prie savo namų iš dujinio pistoleto, perdirto į kovinį. Žudikai po to ginklą imetė į Neries upę. Po beveik dvi savaites trukusios paieškos buvo surastas ginklas, vienas svarbiausiųjų daiktinių įrodymų. Oficialiai kaltinami žmogžudyse trys vilniečiai: Igor Achremov, Boris Babichenka, ir Viaceslav Savickij. Įtariamais ir paskutiniaisiais metais Vokietijoje gyvenęs Boris Dekanidze. Visi jie priklausė vadinajamajai "Vilniaus brigadai", kuri užsiėmė mafiozine veikla.

Daugelis "Vilniaus brigados" narių, Vilniaus kriminalinės policijos duomenimis, pasislėpė užsienyje. Prieš kelias savaites vidaus reikalų ministras Romasis Vaitekūnas sakė, kad pradėtas platus šios brigados veiklos tyrimas.

- Surinkęs 43 taškus, vilnietis Jurgis Kairys akrobatinio skraidymo pirmą kartą surengtose Pasaulio taurės varžybose užėmė antrąją vietą. Varžybos vyko Floridoje, JAV.

KODEL LIETUVA NEPAŠISAKĖ DEL NATO IR RUSIJOS?

Po prez. Algirdo Braškauskio išanginio žodžio ir užsienio reikalų ministro Povilo Gylio trumpos ataskaitos apie ministerijos darbą, Seime vyko diskusija užsienio politikos klausimais. Joje dalyvavo 13 Seimo narių.

Socialdemokratas Vytautas Plečkaitis sakė, jog nepateisinama, kad nėra oficialaus pareiškimo dėl santykių su NATO. Jo nuomone, Seimas galėtų pateikti prezidentui prašymą, kuriuo remdamasis jis kreiptųsi į NATO. Tai, be kita ko, sumažintų įtempimą Lietuvos visuomenėje.

Opozicijos vadas Vytautas Landsbergis aštriai kritikavo oficialiąją politiką Rusijos atžvilgiu. Vaidiškai yra mėginimai, ypač užsienio reikalų ministerijos bei prezidentūros pareigūnų, įtikinti, kad Rusijoje "nieko neatsitiko", - sakė jis. Lenkija oficialiai pareiškė, jog po rinkimų Rusijoje iškilo pavojus Lenkijos saugumui. Todėl ji dabar turi papildomus ir gana svarius argumentus, ieškodama saugumo garantijų Vakaruose. Galimybę pasakyti apie Rusijos keliamą pavojų Lietuvos prezidentas turėjo viršūnių pasitarime Vienoje, ir Vytautas Landsbergis apgailestavo, kad ja nepasinaudota. Algirdas Saudargas priminė pagrindinių Lietuvos politinių partijų sutarimą, kad Lietuvai būtina stoti į NATO. Jis nusistebėjo, jog šis sutarimas nerealizuojamas oficialių pareigūnų.

Seimo narė Laima Andrikienė priminė prezidento ir vyriausybės pažadus ekonomizuoti užsienio politiką tačiau ir tai liko tikrai pažadais.

Valdas Petrauskas (Demokratų partija) siūlė prezidentui atsaukti dekretą dėl valstybinės derybų delegacijų paleidimo, reikliau kelti Rusijai reikalavimus

1994. I. 11

TĖVYNĖS SAJUNGOS (LIETUVOS KONSERVATORIŲ) SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

1993 m. gruodžio 12 d.
Vilnius

Dėl demokratijos pažeidimų Lietuvoje

Atėjus į valdžią LDDP - buvusiai Lietuvos komunistų partijai, mūsų Tėvynėje prasidėjo pavojingas demokratijos pažeidimų ir apribojimų laikotarpis.

Pirmiausiai tai pasireiškia 1992 m. spalio 25 d. piliečių priimtos Lietuvos Konstitucijos ignoravimu. Aukštų valdžios pareigūnų viešai sakoma ir skiepijama mintis, jog nedideli Konstitucijos pažeidimai leistini; Prezidentas nesiima Konstitucijos garanto pareigų, o LDDP tikslas, ignoruojant Konstituciją, buvo ir tebėra aiškus: iš pradžių pasiimti kuo daugiau valdžios, dabar - turto.

Priiminėjami nauji įstatymai, veikiantys į praeitį, o esami ankstesni įstatymai nevykdomi arba lengvai keičiami, jeigu juose kas nors neatitinka valdančiosios grupuotės interesų. Dėl tos pačios priežasties netiriama ir neleidžiama tirti stambių finansinių ir turto pasisavinimo aferų.

Pačiam parlamente - Lietuvos Seime - kuriamas ir pučiamas naujas nekonstitucinis jo valdymo aparatas, neteisėtai manipuliuojama procedūromis, gniaužiama frakcijų laisvė, ribojami ir atimami Seimo narių mandatai, nepripažįstama Seimo opozicija, turinti daugiau kaip trečdajį vietų.

Valstybinė televizija, išlaikoma visų mokesčių mokėtojų lėšomis, iš esmės tarnauja vienai valdančiajai partijai. Opozicijai nesuteikta jokie politiška nekontroliuojamo, necenzūruojamo laiko. Tai priskirtina prie itin šiurkščių konstitucinės nuomonių reiškimo bei informacijos gavimo laisvės pažeidimų; be to, valdančioji partija tuo paneigia demokratinį parlamentarizmą. Informacija Lietuvos valstybinėje televizijoje filtruojama, tuo būdu manipuliuojant žmonių sąmone. LDDP nepakantumą demokratijai rodo ir tai, jog išdraskomi arba persekiojami nepriklausomi - jos nevaldomi - TV kanalai.

Valdančiojoje partijoje ir valdžios struktūrose iškeliami buvę NKVD - KGB darbuotojai, didėja ekstremistų, buvusiųjų bolševikų įtaka.

Nūnai Seime, naudojant mechaninę daugumą, priimami represiniai susirinkimų varžymo ir nepaprastosios padėties įstatymai, mažai atsižvelgiantys į Konstitucijos garantuotas žmonių teises ir laisves. Jie nukreipti į buvusio vienpartinės diktatūros arba autoritarinio režimo atkūrimą - neokomunistinę restauraciją.

Demokratiją Lietuvoje būtina ginti. Tėvynės Sąjunga yra tam pasiryžusi. Ji kreipiasi į visuomenę, į branginančias demokratiją bendruomenes ir organizacijas, kviesdama ginti Lietuvos demokratinį pasirinkimą visomis demokratinėmis priemonėmis - ir Konstituciniame Teisme, ir per tarptautines organizacijas, ir taikiomis neprievartinėmis piliečių akcijomis. Pirmiausia būtina pasiekti, kad LDDP suprojektuotas nepaprastosios padėties įstatymas, paliečias pagrindines žmonių teises ir laisves, leidžias be piliečių valios sustabdyti pačią Konstituciją, būtų pripažintas tolygiu Konstitucijos keitimui su atitinkama priėmimo tvarka.

NUTARIMAS

1993 m. gruodžio 12 d.

Dėl LDDP valdžios pilietinės kontrolės

Valdžios pareigūnai vis labiau varžo demokratiją, nebaudžiamai plinta savivalė ir piktnaudžiavimai tarnybine padėtimi. Tai, ko SSKP - LKP griebdavosi sovietmečiu, dabar, atstačius nomenklatūrinės valdžios piramidę, atgaivinama demokratiškoje Lietuvoje. Nestabdomi įstatymų pažeidinėjimai Rytų Lietuvoje. Valstybės interesams kenkia paslapčiomis nuo visuomenės pradėtos derybos dėl Rusijos karinio tranzito per Lietuvą. Tokios sutarties pasirašymas gali įjungti Lietuvą į NVS karinę erdvę ir pažeisti nepriklausomos Lietuvos Respublikos Konstituciją.

Siekdamas pažadinti kai kurių valdžios pareigūnų atsakomybės jausmą ir sustabdyti juos nuo galimų valstybei pavojingų antikonstitucinių veiksmų, Suvažiavimas n u t a r i a :

1. Įsteigti visuomeninės pilietinės kontrolės komisiją, kurioje kviečiami dalyvauti įvairių visuomeninių organizacijų atstovai.

2. Nustatyti, kad pastebėjus Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų pažeidimų, šios komisijos siūlymai įpareigoja Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) Seimo narius, jos Valdybą ar komitetus kreiptis į Seimą, Konstitucinį Teismą, kitus teismus, Vyriausybę.

Jeigu iškilusios problemos nebus nagrinėjamos, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcija Seime, Valdyba ar jos komitetai turi pakartotinai kreiptis į teisės saugos institucijas net ir pasikeitus Seimo ar Vyriausybės sudėčiai.

Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių)
Suvažiavimo posėdžio pirmininkas

J.A.Katkus

Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių)
Suvažiavimo sekretoriato vadovas

A.Vaišnoras

atlyginti sovietų padarytą žalą. Buves šios delegacijos vadovas Virgilijus Bulovas (LDDP) teigė, delegacija savo darbą padarė ir ji dabar nereikalinga.

Socialdemokrato Vytenio Andriukaicio nomone, reikalinga paskelbti Lietuvos Aukščiausiųjų pareigūnų oficialų požiūrį į Rusijos karinę doktriną.

Seimo narys Algimantas Tauras kėlė mintį, jog Lietuva turėtų būti neutrali, demilitarizuota valstybė. Lietuvos užsienio politikos pagrindas turėtų būti visiškai neutralitetas, draugiški santykiai su visomis valstybėmis ir ypač kaimyninėmis.

Romualdas Ozolas klausė kaip Lietuva elgsis, nacionalinėms tendencijoms Rusijoje tapus pagrindine valstybės politika? Kaip bus elgiamasi Rusijos karinės agresijos atveju? Jo nuomone, būtina sukurti Lietuvos, Latvijos ir Estijos totalinės gynybos planą ir realizuoti jį visų valstybės institucijų jėgomis. (Netrukus po to, Lietuva oficialiai buvo paprašusi būti priimama NATO nare ir tai pranešė visa pasaulinė media Red.).

nalinėms tendencijoms Rusijoje tapus pagrindine valstybės politika? Kaip bus elgiamasi Rusijos karinės agresijos atveju? Jo nuomone, būtina sukurti Lietuvos, Latvijos ir Estijos totalinės gynybos planą ir realizuoti jį visų valstybės institucijų jėgomis.

(Netrukus po to, Lietuva oficialiai buvo paprašusi būti priimama NATO nare ir tai pranešė visa pasaulinė media Red.).

PERDIRBAMI SENI LAIKRAŠČIAI

Grigiškių popieriaus kombinatas specialiais skelbi-mėliais primena Vilniaus priemiesčio Žirmūnų gyventojams, kada ir kur su-

stos mašina, kuri surenka makulatūrą. Mašina aplan-ko beveik visus Vilniaus mikrorajonus kas trys keturi mėnesiai.

Gyventojai noriai atsi-plečia į popieriaus gamintojų kvietimą. Vienas atnesa kilogramą, du ar tris, o kitas, žiūrėk, atitempia šimtą ir daugiau.

Kiekvieną kartą į kombinatą parvežama keturias penkias tonas makulatūros. Per mėnesį atvežama daugiau kaip 60 tonų popieriaus antrinių žaliavų.

Surinkėjai gyventojams už pristatytą makulatūrą siūlo tualetinį popierių, metalinius dangtelius konservavimo indams. Žmonės tokia tvarka patenkinti. Jeigu kombinatas nepara-

XVII VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA BUS SKIRIAMA IŠEIVIJOS IR LIETUVOS RAŠYTOJAMS

1994 metais kovo mėnesį bus Montrealyje, Kanadoje, įteikta septynioliktoji, Vinco Krėvės vardu pavadintoji, literatūrinė premija, kurią įsteigė 1952 metais Lietuvių Akademiniis sambūris Montralijoje. Ji skiriama už dviejų metų laikotarpį išleistas grožinės literatūros knygas. Pagal naujus nuostatus, XVII V. KRĖVĖS literatūros premija bus skeliama pusiau: viena jos dalis bus skiriama išėivijos rašytojams, kita - Lietuvos. Išeivijos rašytojų bus svarstomos ir jau kitom premijom premijuotos knygos, o Lietuvos rašytojų kandidatus rekomenduos Lietuvos Rašytojų sąjungos vadovybė. Bus premijuojamos knygos, išleistos 1992 ir 1993 metais. Kaip ir anksčiau, išėivijos rašytojų bus svarstomos tikrai knygos atsiųstos V. KRĖVĖS lit. premijos vertinimo komisijai.

Knygas prašome siųsti šiuo adresu: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA redakcijai (V. Krėvės lit. premijos vertinimo komisijai) 7722 George St., LASALLE, P.Q. H8P 1C4. CANADA.

Premijos dydis ir tiksli įteikimo data bus paskelbta vėliau.

Premijos bus įteiktos Montrealyje, š.m.KOVO mėnesį. Premijos mėcenatai: Montrealio Lietuvių Kredito Unija LITAS, ir Kanados Lietuvių Fondas. Po \$1000 (can) gaus vieną išėivijos rašytoja-rašytojas, ir vienas Lietuvos ršytoja-rašytojas.

Lietuvių Akademiniis sambūris Montrealyje.

ĮTEIKTOS PREMIJOS

NOVELĖS KONKURSO LAIMĖTOJAI

"Dirvos" novelės konkuso jury komisija - Julija Švaibaitė-Gylienė, pirn., Genovaitė Modestienė, sekr. ir Juozas Žygas, spalio 26 d., aptarusi ir išnagrinėjusi visas atsiųstas noveles (7), vienbalsiai nutarė: pirmąją premiją skirti "Kasnis juodai dienai" (K. Paberžis) ir antrąją - "Nepažįstamų vaiduklių žaidimai" (Haris).

Atidarius laimėtojų voke-lius paaiškėjo: pirmosios premijos laimėtojas yra Kazys Simanonis iš Viekšnių, o antrosios - Haroldas Paulius Subačius - taip pat iš Lietuvos, studentas, dabar studijuojantis Čikagoje.

- Žurnalisto premija šiais metais paskirta Juozui Žygui, gyvenančiam Oak Lawn, IL. Vertinimo komisiją sudarė: pirm. Vytautas Volentas, sekr. Jurgis Janušaitis ir narys Jonas Daugėla. 1000 dol. mėcenatas - Lietuvių Fondas.

- Vinco Kudirkos šių metų premiją Lietuvos Žurnalistų Sąjungos prezidiumas paskyrė Česlovui Kudabai (po mirties) už knygą "Septyni keliai iš Varnių". Ją šiemet išleido kauniškė "Spindulio" spaustuvė, o spaudai parengė "Santaros" žurnalo redakcija.

- Akademinių Skautų Sąjūdžio Vydūno fondo premija šiemet buvo įteikta Marytei Mažeikaitei-Utz A.S.S. metinėje šventėje spalio 9 d. Lemonte, IL.

gintų ir neatvažiuotų pasiimti senų laikraščių, knygų, daug ką išmestų į šiukšlyną. **Algis Stančikas**

- Skulptorės Ievos Sakalauskaitės-Pocienės, gyve-

nančios Australijoje, paroda surengta Panevėžio dailės galerijoje. Parodoje 30 skulptūrų. I. Pocienė yra dalyvavusi penkiasdešimtyje tarptautinių parodų Australijoje ir Europoje.

Nuomonės

Politikos metai baigiasi naujais akcentais

"LIETUVOS RYTAS" 1993 m. gruodžio 14 d. laidijoje atspausdino įdomu ROMUALDO OZOLO straipsnį. Perspausdiname kai kurias jo dalis:

... Atrodo, visi skuba baigti didžiuosius šių metų darbus. Kai kurie jų reiškia pastangas užimti tvirtesnes pozicijas ateinantiems metams. Kai kurie - dar toliau.

Neabejotinai užmojingiausias buvo Konservatorių partijos suvažiavimas. Savo žodį ir į jo nutarimų galutinę nuostatą įneš dar Sąjūdžio suvažiavimas, tačiau jau dabar aišku, kad konservatoriai sugebėjo Sąjūdį nukreipti į savo partijos gretas, gerokai apribodami gretimų partijų išaugimo galimybes ir patys pasidarydami gausiausia ir radikaliausia dešinės partiją. Konservatoriai dar ir dabar turi galimybių sparčiai augti, nes jiems labai padeda žmonių nepasitenkinimas kairiosios valdžios vykdoma valstybės tvarkymo politika, ir konservatoriai, atrodo, turi šansų tapti didžiausia Lietuvos partija. Tikėkimės, ji nepakartos didžiausiosios kairės partijos likimo, tačiau akivaizdu, kad šie metai užmezgė ilgalaikę politinę intrigą, kuri sparčiai plėtosis ir bus visų stebima. ....Suvažiavimo priimtų dokumentų analizė ir galimas jų poveikis Lietuvos politiniam gyvenimui bus specialiu apžvalgų ir analizių reikalas. Čia matyti, pakaks pasakyti svarbiausia: konservatoriai šiame suvažiavime atvirai pasakė ateina pasiimti valdžią ir net patarė valdančiajai partijai pasitraukti gražiuoju. Ką gi, įdomus besibaigiančių metų politinio gyvenimo akcentas. Jis reiškia, kad partijos vadai, labai gerai išmokę didžiųjų renginių efekto panaudojimo, pirmą kartą ne žodžiais, o darbu trinkelėjo per broliškas dešiniąsias partijas, parodydami, kad jie vieni spės apie būsimąją nekairią Lietuvos valdžią ir kad dvipartinė sistema bus toleruojama tol, kol konservatoriai įsitvirtins.

.....Dėmesys ir pastangos, kurios parodytos ir įdėtos organizuojant Konservatorių partijos jaunimą, demonstruoja ir rimtą partijos požiūrį į pačią tolimiausią savo politinę ateitį. ....Ivyko ir Centro Sąjungos jaunųjų steigiamoji konferencija, įkūrusi Lietuvos jaunųjų Centro demokratų lygą. Dabar visos aktyviausios politinės partijos turi savo jaunimo padalinius. Tai svarbus šių metų darbas.

Dvi dienas dirbo moterų organizacijų surengtas seminaras "Moteris ir politika", ramiai, dalykiškai analizavęs moters teisių atkūrimo ir sustiprinimo pagrindus atsierviančias moterų politinio veikimo galimybes, orientuojantis visų pirma į konkretumą, dalykiškumą ir sveiką bei tikrą gyvenimo supratimą. Jeigu šis moterų naujojo

(nukelta i 4 psl.....)

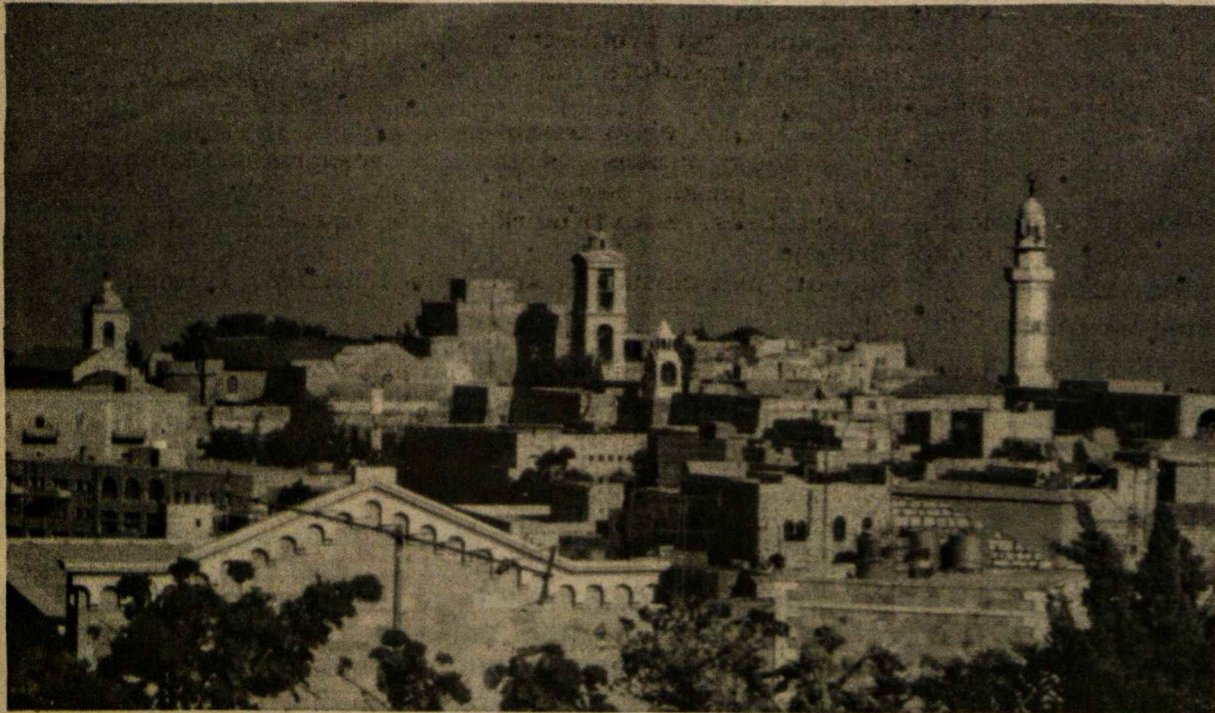
3 psl.

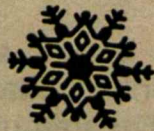
APIE BETLIEJŲ (I Š T R A U K O S)

Kun. K. J. Ambrasas

K A I R Ė J E :

Dalis Betliejaus miesto vaizdo.

Buvusių ganyklų vieta Betliejuje

"Juozapas ėjo iš Galilėjos miesto Nazareto į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi..." Lk2,4

Vos keli kilometrai į pietvakarius nuo Jeruzalės, pakeičiui Hebroną, ant dviejų Judėjos kalvų baltuoja bažnyčių ir mečečių bokštai apskaičius, ne taip jau apšiai pasistiebusių į viršų namų beturiš BETLIEJUS, kadaise toks nežymus ir neišnašus, šiandien jau 35,000 gyventojų miestas. Smagi ir patogi vieta. Nuo Viduržemio jūros 777. o viršum Negyvosios jūros vandens lygio pakilęs 1169 metrų. Vienur kitur jis senoviniu bokštu ar iš žilos senovės išlikusia sienos varsa pasidabinęs, granatų, alyvmedžių, vynuogių, figų ir mandarinų guotais pasikaisęs. Matyt, daugel šimtmečių jo čionai stovėta. Antai - keli žiedai akmens sienų likusių kur ne kur miestą juosia. Žmonių į namus, į sodnelius šen ten sunėsti iš dirvų įvairaus dydžio rieduliai - sukrautos akmeninės tvoros nuo atsibasciusio gyvulio ar neprasyto svečio sergsti. Pietų saulė dosniai spigina. Margais dryžuotais ar baltais šaliais apsiujuosę galvas, neretai su juodais lankeliais, vietiniai gyventojai čionai oriu, retai kada skubriu žingsniu žengia. Kiek kukliau, kaip paprastai, juodais apdaraais apsitaisiusios vyresnės ar liauna eigastimi ir kartais ne tik tradiciniu, bet ir linksmesniu rūbu apsidangčiusios, styrina jaunuolės. Kaip ir daugel kur europietiskų ar net lietuviškų miestų miestelių pakraščiuose, - apstu naujakių, naujų statybų, kurios dar laukia rūpestingos rankos ar storesnės piniginės, kad galėtų baigti pradėtus darbus. Užtat daug kur ant grubių pamatų beriogsą belangiai ir bestogiai namų griaučiai...

Hebraiškai Bethlehem - duonos namai, o arabiškai - Betlahm - mėsos namai. Tiek žydams, tiek ir arabams, šiame mieste gyvenantiems tais atmintiniais laikais, ne taip, kaip lietuviams šiandien, - nei duonos, nei mėsos greičiausiai netrūko. Aplinkui - ganyklos, pievos. Gerokai saulės iškepinotos, dažnai kur didesniais ir mažesniais rieduliais pamargintos, bet kaip ir prieš du tūkstančius metų, vis dar galinčios išmaitinti daug mėsos, vilnos ir kallių duodančias avių ir ožkų kaimešes. Jas neretai prižiūri lazda pasišėmus, dar ilgesniu nei kaip kadaise mūsų būrų ar kaimo gospadorių nešiojamu durtiniu ar sėrmėga apsisiautęs, neretai savo įkyrią, piemenišką dalią kokių nors lumzdelių ar į birbynę panašiu pučiamuoju pavairinaš XX amžiaus barzdocius. Greta jo - juodakis, šmaikštus ir guvus basakojis pauglys, o dažniausiai - kupinas aviganiško orumo, pasirengęs narsiam šuoliui, suglaudęs ausis, mēkso budrus vilksūnis. Atšlaitėse pabirusios baltavilnės avys, juodnugarės ožkos ir lazdos atsirėmęs akylusis jų sargas - tarsi Palestinos krašto simbolis...

... Štai, toje vietoje, kur kadaise, reikia manyti, tarpukalnėse tebuvo vien piemenų ir kaimenių karalystė, kur sužvarbė nuo nakties vėsos ar ieškodami užuoglaudos nuo plėšrių vilkų, slėpėsi žmonės ir keturkojai, - šiandien stovi puošni GIMIMO BAZILIKA. Kiek neįprastas jos fasadas. Paprastai tokių pastatų priekyje esti didžiulės dvirės durys, o čionai - kuo stropiausiai masyviais uolienos luitais užmūryta, dar šiandien ryški dviem buvusio tarpdūrio puslankiais apjuosta arkos ertmė. Tepalikta vien žema, vos vienam žmogui, ir tai gerokai susilenkus, įlįsti tetinkama anga, taikliai jau amžius nuo amžiaus vadina "nuolankumo durimis". Išties - nuolankumo! Juk į baziliką norintiems pakliūti prisireikia ne tik kepurę nusi-maukšlinti, - lieka bemaž keliaklupsčiai įroploti.

Mat šitaip apdairūs šeimininkai gindavosi nuo netikėlių, nekrikštų, kurie ne tik su kepure čia atsidurdavo, bet dar ir arkliai ar asilai į Dievo namus įjodavo. O šventovė čionai pastatyta tikrai erdvi, išpūdinga - viduje keliomis kolonų eilėmis paramstyta, puošniais kapiteliais padabinta, masyviomis, iš šimtmečio į šimtmetį maldininkų kojomis nublizgintom akmenų plokštėmis išgrįsta. Vienas tų kietakakių grindų skirsnis žiojėja, - šalimais padėti keli lentiniai dangčiai: gal daugiau ar mažiau nei metro gylyje, matyti dar neseniai mozaikinių storoko žemių sluoksnio padengto, o nūnai archeologų atkasto, anksčiau šioje vietoje buvusio pastato grindų lopas. Kas

čia? Dabartinė Gimimo bazilika pastatyta ant jau buvusio statinio. Akivaizdus civilizacijų ir santvarkų kaitos pavyzdys. Mat, nepaisydamas nuo pirmųjų krikščionybės laikų šioms vietoms ir ypač maldos namams rodomos pagarbos, imperatorius Adrianas, jau mūsų eros 135 metais, šią vietą nusprendė pašvęsti pagonių dievaičiui Adoniui: užveisė mišką ir tam tikslui įtaisė grota. Neilgai trukus, - apie 330 metus, - kitas imperatorius Konstantinas Didysis, apželdintąjį medžiais plotą iškirtes, čionai įsakė pastatyti išnašią baziliką. Imperatoriaus motina šv. Elena prižiūrėjo šios bažnyčios statybą.

Iš anos didingos bazilikos lig šiandien gal maža kas telikę: penkianavė erdvė, suskirstyta keturių eilių su korintietiskais kapiteliais vieniolikos kolonų ir - antai! - tie bazilikos asloje maldininkų ir šiaip keliauninkų smalsumui skirti, senųjų grindų likučiai. Gal dar kai kas.

Beveik po dviejų amžių sugriautą baziliką atstatė imperatorius Justinonas, kuris dar šį tą pridūręs, pataisęs, įrengė žemyn į Gimimo grota einančius laiptus. Štai tie, blausiai apšviesti akmeniniai laiptai, kuriais nusileidę skaudžiai pajunti savo vaizduotės skirtumą. Juk nuo vaikystės dienų esi susikūręs tokį vaizdą: paprastas, iš akmens būstas, pilkas akmuo, nuo drėgmės ar ilgo amžiaus pajuodęs nelygiais tarpais, o prie vieno to grubaus pasienio - paprasto šėko plėkelis. O čionai?! Neišpasakytai ankštoje oloje - mūru išklotas nemažas plotas, sukabinta penkiolika visokausių formų sidabrinų rytietiskų žibintų, kabo šilkinės užuolaidos. O tenai, Kristaus gimimo vietoje, kur stovėjusi prakartėlė - žiba žvakės, įrengti nedideli altorėliai. Čia vos spėji nusilenkti tai vietai, palieti delnų tą žemę, kur atėjo į čia - vargo ir kancios kupiną ašarų pakalnę - išganytojas. Šioje ankštoje vietoje bučiuojį pasilenkęs akmeninę daugiakampę žvilgančio metalo žvaigždę, žymincią Jėzaus gimimo vietą ir skubiai traukiesi į šalį. Juk už nugaros laukia eilė, kad galėtų šią vietą pagerbti: iš Indijos atkeliavęs kunigas, iš Brazilijos atsiradusi vienuolė, iš Mozambiko studentė, iš Italijos inžinierius, iš Japonijos - kunigų seminarijos klierikai...

Gimimo grota, panašiai kaip ir visa bazilika, 614 metais, tiesiog stebuklingai išliko nepaliesta, kai šį kraštą nukariavo persai. Mat jie gal būtų ir pavertę visą baziliką griuvėsiais, bet frontono mozaikoje buvo pavaizduotas persiškais drabužiais apsitaisęs karalius. Gal todėl nepakilo atplūdusiems kareivoms ranka sunaikinti šios, kiekvienam krikščioniui brangios, šventovės.

1100 m. per Kalėdas čia buvo karalium apvainikuotas Balduinas I, o vėliau - po dvidešimtmečio - Balduinas II su žmona. 1646 m. turkai, nuplėšę nuo bazilikos stogą, suliedino skardą į sviedinius.

Negali ilgiau pabūti šioje ankštoje patalpoje. Vienam kamputyje gidas aiškina savo grupei šios vietos istoriją. Kitame, - žiūrėk, jau keli kunigai su patarnautojais ren-

POLITIKOS METAI .....

(...atkelta iš 3 psl.)

aktyvizmo stilius bus išlaikytas, galima sulaukti labai rimtos partijų grumtynės prapuolusių vyrų veiklos praktinės kritikos, šiuo savitu keliu moterims einant į Seimą ir kitą valdžią, kurioje jų iš tiesų per maža ir kur jos vien savo buvimu galėtų prablaivyti ideologinį kvaitulį.

.....Tęsti jau pradėti valstybės tvarkymo darbai: svarstyta kovos su nusikalstamumu programa, tikslinta monetarinė politika, nustatinėti santykiai su Rusija, dar kartą pakeistas Pilietybės įstatymas.

Seime iš esmės pritarta (jau ne pirmą kartą, bet.. Red.) teisinės sistemos kryptį. Paskelbti kaltinamieji žurnalisto Vito Lingio nužudymo byloje, kurią nagrinėjant matyt, bus esmingai priartėta prie pačių aukščiausiųjų ešalono. Ar jis bus pajudintas ir Lietuvos tvarka perversa į konstitucinės teisėtarkos tekme, ar, kaip ir iki šiol, plėtosis pagal mafijos ir korumpuotųjų elementų logiką, dabar jau tik nuo to priklausys. Nereikėtų mums to užmiršti.

Artėja lemiamas metas ir čia.

.....Prezidento dekretu performuota derybų su Rusija institucija, iš valstybinės rango pervedant ją į žinybinės. Tarsi nieko neatsitiko - tarsi nebūtų išsklaidytas politiku būrys, tarsi nebūtų pakeista valstybės politika, tarsi iš tiesų būtų buvęs užbaigtas delegacijai priklausęs darbas-pateikta oficiali pretenzija dėl zalos už okupacijos metą atlyginimo, dėl kultūros vertybių grąžinimo Lietuvai. Tarpiskai tarybiškai išspręstas reikalas: yra žmonės - yra problemos, nėra žmonių - nėra problemų.

O juk reikalas tikrai nebaigtas."

KAIP ATŽYMĖTAS KENGYRO KALINIŲ SUKILIMAS (Ištrauka iš laiško)

... Man šis ruduo buvo labai sudėtingas. Rugpjūtyje važiauvau su buvusių politinių kalinių ekspedicija į Karagandą ir jos apylinkes, kur Stalino laikais buvo vieni kalėjiniai. Ten žuvo ir mano Tėvelis. Paskui 500 kilometrų

giasi šv. Mišias aukoti, o kiek prie laiptų šiaip jau maldininkų laukia. Pagarbai ir idėmiai žvilgti paskutinįsyk į didžiulę žvaigždę, taip dažnai matytą visokiausiuose vado-vuose, atvirutėse, filmuose: "Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est" (Čionai iš Mergelės Marijos gimė Jėzus Kristus). Kokia, žodžiais nenusakoma, rinktinė, istorinė dalia klievo žydų tautai!

...Jokūbo vaikams savo žodį paskelbė,

Izraeliui savo įstatymus ir priesakus davė.

Kitoms tautoms Jis to nepadarė.

Nė vienai iš jų neapreiškė savo sprendimų. Ps.147, 8-9.

Nejučiomis, pats gerai nesuprasdamas, patyliukais apie save nedrąsiai pamąstai: "Tik kaip čia atsitiko, kad tu pats į šią šventą vietą taip nelauktai ir netikėtai atsidūrei?" Gūžčioji pečiais ir iš pagarbos Kūrėjui, taip pat ir tiems žmonėms, per kurių gerumą čia atsidūrei, dar žemiau linksti prie žemės, nuo skruosto braukdamas ištryškusią nuoširdaus dėkingumo, nuostabos ir džiaugsmo asarą.

...Iš Gimimo grotos galima susisiekti su pranciskonų 1881 metais pastatyta šv. Kotrynos bažnyčia. Štai iš kur per palydovus pasauliui būna transliuojamos kalėdinės Piemenėlių Mišios. Kaip nuo seno pasakojama, vienoje šios bažnyčios celėje 35 metus (nuo 385-420) lig pat mirties dirbęs šv. Jeronimas (vertėjų globėjas, garsus lotynų, graikų, hebrajų, aramėjų ir kitų kalbų žinovas) - šioje nuosalumoje baigęs milžinišką darbą, - į lotynų kalbą išvertęs šv. Raštą, vadinamą Vulgata. Toje mokslininko, vertėjo ir šventojo celėje dabar sėdi daugiau nei 40 žmonių. Jie suklusę dairosi į skliautus, kur nūnai taip aiškiai aidilgametės misionierės sesers Onos Agnes Mi-lioto balsas. Ji keliasdešimt metų apaštalauja - Etiopija, Nazaretas, o dabar Betliejus - srityse. Raukslėtas, bet skaidrus skaidrutėlis šios sesers vienuolės veidas spindėte spindi, kai ji pasakoja apie tuos vargus ir rūpesčius, kuriuos patiria Kristaus vynuogyno darbininkai šiuose kraštuose. Netgi mūsų tautos bėdos ir sopuliai atrodo ne tokie dideli, kiek jų pakėlus si trapi, mažutė Sesuo.

- Meilės seminarija, - taip vadiname savo darbą mūsų vienuolijoje, - šypsodamasi atsako sesuo Agnė, pradėjusi pasakoti apie nuolankumo ir daug širdies reikalaujančią savo kasdienybę, kai susiduria su kitokiais ištikinimais, papročiais, tvarka.

... Kiemelyje, į kurią pakliūvame išėję iš vitražais papuoštos vėsiros bažnyčios, užtinkame šv. Jeronimui pastatytą statulą, apie kurią, tvieskiančioje kaitrioje saulėje linguoja palmės, žydi lelijos. Ši rami ir jauki aplinka atsirado tada, kai kryžininkų rūpesčiu išaugo aplinkiniai vienuolyno statiniai.

per stepę važiavome iki Balchašo ežero - čia taip pat buvę lageriai ir vario kasyklos, kur dirbo kaliniai, daug lietuvių. Kartu buvau pasiėmus kino operatorių ir viską filmavome. Iš Balchašo apie 800 kilometrų važiavome iki Džezkazgano. 1954 m. čia įvyko Kengyro lagerio kalinių sukilimas, kuriame dalyvavo daug lietuvių. Jie išsilaikė 40 dienų, o paskui kariuomenė su tankais juos šturmu puolė. Tada žuvo apie 300 moterų ir 700 vyrų kalinių. Dar yra išlikę tų lagerių sienos, apleisti kapai. Čia mes iš plieno sijų pastatėme 10 metrų kryžių, vargais negalais gavę vietinės valdžios leidimą. Grižęs iš šios ekspedicijos padariau dokumentinį filmą 60-ties minučių "Karlagas - mirties žemė". Jį jau du kartus rodė per mūsų Televiziją. Kitais metais atsivešiu video kasetėje.

Rugsėjis taip ir praėjo ruošiant ir montuojant šį filmą, gavau gerų atsiliepimų ir recenzijų spaudoje. Spalio mėn. vėl buvau ekspedicijoje su Kultūros ministerijos archeologais Kazanėje, kur ieškojom ir iškasėm iš apleisto kapo prieš 110 metų mirusius ten lietuvius žymius tautosakininkus, dainų rinkėjus, brolius Juškas.

Karstai buvo sutrūniję, bet dar išlikęs medis, Antano Juškos, kuris buvo kunigas - bažnytinis rūbų dalis. Atvežti į Lietuvą jų palaikai buvo labai iškilmingai palaidoti Vėliuonos miestelio šventoriuje. Čia taip pat susukau 30 min. video juostą. Tik labai jau neturime mes tos filmavimo technikos, skolinamės. Lapkrityje teko būti Gruzijoje 10 dienų. Gruzinais sukvietė mus, pabaltiečius pasitarti paminklosaugos reikalais."

PARTIZANŲ VADAS ŽVILGAITIS

Su Pranu Muningiu buvome geri draugai. 1928-1929 metais kartu mokėmės Žagarės "Saulės" gimnazijoje. Vėliau jis mokėsi Kaune, aukštesniojoje technikos mokykloje. Grižęs buhalteriu Žagarėje. Jo tėvas gyveno Amerikoje ir kvietė pas save. Pranas atsakė, kad nori gyventi tik savo tėvynėje Lietuvoje.

Sovietams okupuojant Lietuvą, Pranas iš Žagarės pasitraukė ir sėkmingai išvengė pirmųjų trėmimų. Vokiečių okupacijos metais grįžo į Žagarę ir vėl buhalteriauvo. 1944 m. liepos mėnesį vėl siautėjant bolševikams, jis

(nukelta į 5 psl.....)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 850.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neliečiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime

Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos

aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukos siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Žinokime kad:

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

PARTIZANŲ .....
(.... atkelta iš 4 psl.)

pasirinko kunigaikščio Žvilgaičio slapyvardį ir, suorganiza-
vęs partizanų būrį, iki mirties jam vadovavo.

Žvilgaičiui ir jo vyrams daug kartų teko dalyvauti
kautynėse su okupantais, bet jis nė karto nebuvo sužeis-
tas. "Taikliai kovokime ir Lietuva bus laisva", - sakyda-
vo jis. 1948 m. buvau su juo susitikęs. "Tadai, turime
būti pasirenę ilgai okupacijai", - kalbėjo jis, apgailestau-
damas, kad didžiosios pasaulio valstybės nepadeda Lietu-
vai gintis. Buvo pasiryžęs kovoti, kaip Pilėnų kunigaikš-
tis Margis. "Gyvi nepasiduosim" - sakė man.

1950 m. vasarą per kautynes su MVD ir KGB sadis-
tais būrio vadas Pranas Muningis-Žvilgaitis buvo sunkiai
sužeistas. Žygio draugai manė, kad jis liko parkritęs prie-
šų apsuptyje. O šis po kelių dienų netikėtai atsiranda
tarp savo vyrų. Nujausdamas, kad blėsta jo paskutinės
jėgos, vadas duoda nurodymus: "Gyvi nepasiduokite. Kau-
kitės lig paskutinio kraujo lašo". O pats kiek pajėgdamas
kenčia skausmus ir paprašo pakviesti partizanų rėmėją
Tiknį. "Tegul padaro man karstą, kovoti aš jau nebepa-
jėgiu" - sako jis. Kai karstas buvo baigtas, Žvilgaitis iš
paskutiniųjų jėgų dar syki prabilo: "Tęskite kovą prieš
raudonąjį marą. Lietuva tikrai bus laisva". Paskui prisi-
dėjo prie smilkinio pistoletą ir paspaudė gaiduką. Pala-
idodę savo vadą, partizanai jo kapą parodė geriems žmo-
nėms. Jį dažnai moterys gėlėmis puošdavo. Bet neilgai
trukus vienas būrio vyras atvedė prie jo "istrebiteľius".
Tik gerokai vėliau sužinota, kad tai būta klastingo išda-
viko, į partizanų gretas KGB infiltruoto 1950 m. vasarą.
Tai jis išdavė būrį ir padėjo jį sunaikinti. Be to, išdavė
Judraičių, Skaisgirio ir Žagarės urėdijų eigulus ir visus
partizanų rėmėjus. Raudonieji kraugeriai atkasė Prano
Muningio-Žvilgaičio kapą, sudaužė karstą, išniekino lavo-
ną ir nežinia kur išvežė.

Vlodo Žvilgaičio sūnui, dar vis kantriai tebeieškančiam
kur užkasti jo tėvo Prano Muningio palaikai, galime pa-
sakyti tuo išdaviko vardą, pavardę ir adresą. Jis tikrai
žino, kur pakasė savo auką, tik ar parodys? Juk nė vieno
iš tų išverstakilių dar namatėme nei nuosirdžiai atgailau-
jant, nei gerą darbą dirbant.

Šiauliai.

Tadas Danta

iš "Tremtinys", nr. 23 (104)

Šios Vasaros Vinjetės Lietuvoje

Birutė Nagienė

P a l a n g o j e:

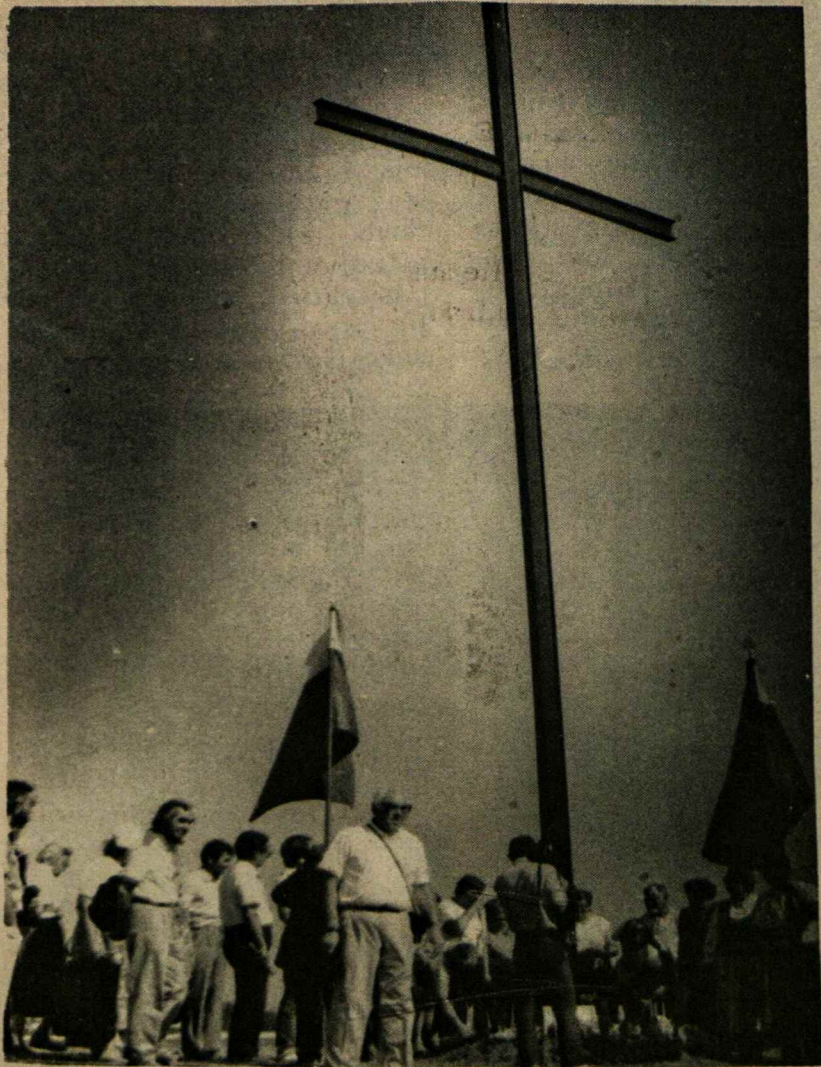
10. Mums gerai sekėsi: iš anksto žinojome, kad brolē-
no dr.Vytauto rūpesčio dėka, Palangoje gausime apsisioji-
mui ir nakvynei vieta, kad ten pabūsimė (pagal mūsų ke-
liaraštį) porą dienų. Sekėsi ir dėl to, kad keliavome labai
malonioje draugijoje, jų tarpe trys jaunos mergiūkštės, bet
jokio skundimosi,kad - pavargo, kad reikia eiti pėstute
bent trejetą kilometrų nuo automobilų aikštės iki sana-
torijos (kur gavome kambarius), kad paneštų, kad šalta
(kaip kad buvo Klaipėdoje), kad šilta, (kulniuojant kopo-
mis), kad nori valgyti (kartais,ilgokai laukiant valgykloje,
ar kad nori gerti (gėrimui vis ne per toli matydavome kios-
kus ir kioskelius, kur vaisvandeniai, o ir Coca-Cola-kaip
luksusus beveik,- prašėsi išgeriami). Ar kad dar ko nors
nori... Taigi, kulniavome nuo aikštės iki Palangos miesto
centro. Žalumynų apsupti, pusį sargyboje, malonaus oro
dvelksmo lydimi,ėjome, dairydamiės į šonus. Namai ir
nameliai, naujos vasarvietės, komercinė gatvė su parduo-
tuvėmis ir valgyklomis. Kai kur- langai užkalti farnieros
lakštais. Žmonių daug nesimatė, bet dar ir nebuvo tikro
vasarąjimo sezono. Vienas baltas, kelių aukštų, su dide-
liais balkonais restoranas, lauke išstatytais plastmasi-
nėmis (jau!) baltomis kėdėmis su atlošais ir staliukais,
lėido per garsiakalbį be sustojimo visu stiprumu afro-
amerikietiškojo stiliaus paskutinės eilės pasibliovimo seri-
ją...Nors į tarpą būtų ką nors kito pakaitomis - tikro a-
merikietiško džiaz, Lietuvos džiazo grupių, V.Kernagio
orkestro ar ir ką nors charakteringo šiai vietai pagarsinę
Bet, naujesiems komersantams taip padaryti, matyt, ne-
užteko nuovokos, nei energijos?

Palangos miesto gatvės - malonios vaikščioti. Su-
siradome savo didžiulę Sanatoriją, kurioje tuo metu poil-
siavo ir gydėsi didelis būrys ukrainiečių ir rusų vaikų bei
paauglių, atvežtų iš Černobylio apylinkės, po ten įvyku-
sios katastrofos. Jie sėdinėjo fojė, laipiojo nesinaudodami
keltuvu, metaliniais laiptais, paskui grupelėmis kažkur
iškeliaudavo. Daugelio galvos plaukai buvo visai nuskusti.
(Atėjo tokia niemielaširdinga mintis galvon: o kaip Lietu-
vai už jų globą atsilygina? A vaistais, ar kad pav., ir
rentgeno nuotraukoms daryti specialia filma, kurios taip
dažnai trūksta kad ir Raudonojo Kryžiaus Klinikoje Kau-
ne...Susidarė įspūdis, kai to tyliai paklausiau, kad Lietuva
teikia humanitarinę pagalbą.Daugiau klausti nedrįsau.).

Susiradome valgyklą, kuri atrodė atidaryta ištisą
dieną, nes kitos, dar vis pagal sovietinį paprotį- jeigu ne
pietų tradicinis laikas - tai durs ir uždarytos. Ir gerai,
kad taip teko nueiti nuo kelių tokių uždarytų durų. Nes
suradome vietą, kuri buvo atidaryta, patalpa labai jauki,
neseniai įrengta, nedidelė, pailgi jos puslangiai išdekoruo-
ti jūrų dugno temų vitražais. O puikių gėlių kelios daili-
os puokštės strateginėse vietose buvo pasigėrėtinos.
Patiekalai įvairūs,nuo šaltų silkučių, salotų ir mėsainių
iki barščių, jautienos vyniotinių, kotletų, blynelių. Var-
das tos jaukios vietos - "Gaisra". Atrodė, nors neseniai
atidaryta, jau pasidarė žinoma, nes visi staliukai buvo
užsėsti, ir dar nemažas būrelis laukė savo eilės prie durų.
" Na, mafiozai tikriausiai,akis pastatė, skačiuoja, kiek
lankytojų", - sako vienas bendrakeleivis. "Jie taip daro:
palaukia, kol verslas įsitvirtina, o paskui prisistato su
savo "apsaugos" patarnavimais". Ir prie tokio, rūpestingai
aptarnaujamo, pusrusyje įsteigto restoranėlio...

Apžiūrėjome bažnyčią. Viduje buvo pora jaunų mer-
ginų, uzbėgusių valandėlei susikaupti. Prieangyje klūpojo
sena moteris. Atėjo kita moteriškė žilstelėjusiais plaukais
tiesi ir žvali, apsirėdžiusi kalipėdietiškais tautiniais dra-
bužiais, senoviška kepurėle prisidengusi galvą. Atėjusi iki
altoriaus, atsiklaupė, atrodė ilgam buvimui. Netoli prie
ėjimo sėdėjo ant grindinio apyjaunis vyras, varstydamas
rožinį ir nepakeldamas akių, lyg įžadus darydamas, be
perstojo meldėsi. Kažkas labai intensyvaus buvo jo veide
ir net nejauku buvo pasilenkti prie jo šalimais padėtos
kepurėlės...

Išmiegoje, pro langą stebėjome toki rausvai perlinį
rytmečio saulės atšvaistą ir išsiruošėme į pajūrį.

Toki kryžių iš plieno pastatėme Kengyro lagerio
kalinių sukilimui 1954 metais atminti.

MYLINČIOS MOTERS AKIMIS

(Tęsinys iš "LN" Kalėdinio numerio)

Matyt, galutinai išseko jėgos, kad ir kiek man jų gamtos
buvo duota. O kai mane atgaivino, pajutau, jog esu išsi-
narinusi dešinę koją. Slaugė draugė nieko neklausinėdama,
o aš bijojau ir dėl jos, ir dėl savęs: ar neatseks manęs
čia? Pusantro mėnesio išgulėjau, kol vėl išmokau vaik-
ščioti, kol sugijo koja. Buvo pakilusi temperatūra, draugė
sakė, kad kliedėdama šaukiau: "Nieko nežinau! Bijau šok-
ti!"

Kai pasveikau, išvažiavau į Taliną, kur turėjau pažis-
tamų. Žasiuose draugei nieko nesakiau, kas su manim
nutiko. Atrodė, saugume kilo didelis sąmyšis, kai visi pa-
matė, jog aš pabėgusi. Juk niekam iš ten nebuvo pavykę
pabėgti. Matyt, po to ir siaurutė orlaide tualete geleži-
nėm grotom apkalė... Tiesa, visus mūsų namuose suim-
tuosius paleido, tačiau priverė kiekvieną pasirašyti, kad
tučiuojau mane pamatę praneš, kur esu. Nepasisakiau ir
pažistamiems Taline, jog pabėgau iš saugumiečių akių.
Švietėsi galimybė išvažiuoti į Švediją, deja... Manęs jau
ieškojo Taline, bet aš šito nežinojau. Tuo metu buvo
suinta visa grupė partizanų ir jie, manydami, jog man
pasisekė išvykti į Švediją, pasakė, kur aš galėčiau būti.

Mane suėmė elektriniame traukinyje penki ginkluoti
vyrai. Ar ne per daug didelė jėga vienai moteriškai sulai-
kyti? Vežė atgal Vilniaus kryptimi. Kai kareiviai sumigo,
kartu ir sargybinis, aš dar kartą pabandžiau bėgti: išslin-
kau iš vagono ir šokau iš važiuojančio traukinio. Ši kartą
nušokau nesėkmingai. Šmarkiai susitrenkiau galvą. Dau-
giau nieko neatmenu - nei kas mane rado, nei ką su
manim darė. Atsibudau ligoninėje. Kai visai atgavau są-
monę, daktaras paklausė: "Kas tave išstūmė iš traukinio?
Neatsimeni?" Paprašiau, kad padėtų atsiminti. Sukosi sienos
ir grindys, svaigo galva. Supratau, kad mane tuojau
pat suras ir paprašiau daktaro: "Išleiskite, aš jau galiu
eiti, viskas gerai. Ačiū..." Estas gydytojas suprato mane
ir išleido. Nespėjau išeiti iš ligoninės kiemo, kai atvažia-
vo mašina su šunimis ir kareiviais. Išlipo ir tas pats ma-
joras, kuris mane buvo suėmęs traukinyje. Aišku, pradėjo
plūsti visokiais įmanomais keiksmais. Paskui mane tardė
jau Taline. Du pabėgimai - šito užteko, kad būtų gali-
ma nuteisti kalėjimu visam gyvenimui. Šalia manęs į ka-
merą pasodino dvi šnipes. Jos, nupasakodamos, kas ma-
nės laukia, protino viską prisipažinti. O aš joms atkak-
liai kartočiau, jog nieko nežinau: kodėl mane suėmė, nei
už ką esu kalinama. Pasisakiau kad pabėgusi, bijodama
kankinimų, nes visi kalba, ką su žmonėmis išdarinėja ir
kas iš žmogaus lieka, kuriam pavyksta iš saugumo išeiti.
O juodvi manęs klausinėjo:

- Ką darysi, kai vėl veš į Lietuvą?
- Bėgsiu, - sakiau.
- Nusaus.
- Tegul... Nereikės kentėti.

Vėl tardė. Vėl grasinio, aiškino, kad sienos ir lubos
ausis turi, kad jiems viskas žinoma. Uždarė į vienutę.
Devynis mėnesius išsėdėjau.

Kaune mane tardė žydai ir rusai. Labai žiaurūs, labai
mušė, kankino. Ypač žydai tardytojai žiauriai elgėsi. Ta-
line irgi tardė rusai, bet ten prokuroras buvo estas, tai
vis paklausdavo kalinamųjų, kaip su jais elgiamasi. Taline
kalinius mušti tardytojai privengė. Matyt bijojo prokuroro
Ačiū jam, išlaikiusiam padorumą tokioje baisioje tarnybo-
je. Kadangi nieko neprisipažinau, sakiausi nežinanti nei
kieno ten rašomoji mašinėlė, nei kas tuo užsiima darže-
lyje, mane vieną naktį pašaukė ir pasakė, į kiemą išve-
dė: "Nieko neprisipažinti, bylos sudaryti negalim. Šaudy-
sim. Nupūsime, kaip dulkę, niekas nei žinos, nei suras. Ne
tu pirma, ne tu paskutinė. Pasirink, kas geriau". O aš ir
einu prie sienos. Šitaip bus geriausia. Gal pagaliau pasi-
baigs kancijos. Juk ir apie vyrą tiek laiko nieko nežinojau,
tik tiek, kad dar buvo gyvas, nesužeistas. Tegul jau ma-
ne pirma... Taigi, ir einu apmastydama savo dalią. Susto-
ju. Laukiu šūvio. Nešaudo. Gal ir šitiems pirma išgerti
reikia? "Kada šaudysit?"- klausiu. "Labai nori su ange-
lais pasikalbėti? Suspėsi..." - atsakė.

Vis dėlto sudarė man bylą: už pabėgimą iš saugumo
ir rengimąsi bėgti į užsienį - 10 metų. Nesužadė, istrė-
mė į Intą. O ten aš jau nei pavardės, nei vardo nebetu-
rėjau. Buvau tarybų valdžios priešas, kalinė Nr. E-7901.
Šaukiama taip turėdavau atsiliepti. Atsiliepdavau, nors
neužmiršau tikrosios pavardės ir vardo. Būdama lageryje,
leidau lietuvišką laikraštėlį: mes, moterys, ranka rašyda-
vome viena kitą drąsindamos. Vadinosi tie laikraštėliai
"Žiburėlis tundroje", "Tautos taku". Išleisdavome po 6-
9 egzempliorius. Mano mama tuo metu padavė malonės

prašymą,ėjo su "dovanomis" pas įvairiausius pareigūnus
ir byla buvo peržiūrėta. Mane išleido anksčiau - 1956 me-
tais. Na, o 1957-aisiais vėl areštavo.Mat saugumiečiams pa-
kliuvo lageryje leistas laikraštėlis "Tautos taku". Suėmė
vasario 15 dieną. Tardė pats prokuroras Galinaits. Pasi-
kvietė ir klausia:

- Žinai, kokia ryt šventė?
- Taigi jūs, prokurote, už mane vyresnis, pats turėtu-
mėt žinoti.
- Akiplėša! - riktelėjo prokuroras.
- Jam drebėjo rankos, iš pradžių nesupratau, ko jos
taip dreba, o paskui pamačiau: gi jo rankose - mano
leistas laikraštėlis. Kaip Kudirka sakė, tikriausiai jam ir
kinkos drebėjo.
- Nu vot, pasodinsim, ir neiškelsi trispalvės rytoj... -
pažadėjo.

Po dviejų dienų vėl iškvietė tardyti. Jau kitas- pats
tardymo skyriaus viršininkas, ukrainietis, kurio pavardės
nežinau, nes nepasisakė, ir tardytojas Narkevičius. Žiū-
riu, ogi ant stalo guli trispalvė.

- Tai vis dėlto iškėlė?- nustebaui.
- Tai dabar ir pasakysi, kas iškėlė, geruoju pasakysi,
- patarė tardytojas.

Beje, paskui jie išsiaiškino, kad aš tikrai nieko bendro
su žmonėmis, kurie iškėlė trispalvę, neturėjau, nepažino-
jau jų, taigi, teisė mane tik už laikraštėlius, išleistus la-
geryje. Antrą kartą prokuroras siūlė nuteisti aštuone-
riems metams kalėti. Mano advokatė buvo žydė. Labai
drąsi ir jautri moteris. Užtarė, prisipažinsiu, nustebinda-
ma savo drąsa. Beje, ji netrukus išvyko į Izraelį. Advo-
katei pavyko sumazinti man bausmę: buvau nuteista tre-
jiems metams ir išvežta į Rytų Sibirą: Sverdlovsko, Novo
sibirsko, Krasnojarsko, Taišento lagerius perėjau. Iš labai
arti mačiau, kuo buvo grindžiamas socializmas. Atkentė-
jau, netekau sveikatos ir jaunystės, prabėgo geriausi me-
tai Rusijos lageriuose, mačiau visokių žmonių, bet niekas
nesugebėjo išplėsti Tėvynės meilės, gimtųjų namų ilgesio,
lietuviškos kalbos...

Į Lietuvą grįžau 1960 metų rudenį. Tada jau gavau
ir pirmuosius laiskus iš vyro Balio. Jis tuo metu buvo
Magadane, plovė auksą, dirbo kolūkyje svetimą žemę,
kentėjo badą Mordavijos lageriuose. Kad kaliniai nesusi-
draugautų, kad būtų vienas kitam svetimi svetimaisiu,
juos dažnai kilnojo iš vieno lagerio į kitą. Tokia komu-
nizmo tikroji esmė: nemylėk žmogaus! O žmonės ir ten
susirasdavo bendraminčių, susisiekdavo taip draudžiamais
rašyti laiškais, suprato vienas kito kančią.

Pagaliau kartu...

Grįžo Balys Pupeikis po penkiolikos metų be teisės
apsigyventi Lietuvoje. Nuvažiavo pas seserį ir mamą,
paskui paslapčiomis pas žmoną.

- O aš tuo metu jau per vargą, per gerų žmonių ma-
lonę ir globą gyvenau Kaune. Ir vėl susidūriau su amžina
žmonijos neisspresta misle. Mane teisė, žiauriai kanki-
no, grasinio sušaudyti žydai tardytojai, iki beprotybės
praradę bet koki žmoniškumą. Manę galbėjo nuo žiauru-
mų, nuo bado ir nuo skurdą irgi žydas. Kauno kūdikių
namų direktorius, gydytojas Lifšicas priėmė dirbti, įrašė
eilėn kooperatiniam butui gauti. Jis buvo tiek geras ir
doras, kad viską suprato be žodžių: kai sugrįžusią iš la-
gerio saugumiečiai varinėjo iš vienos įstaigos į kitą, ne-
leiddami niekur dirbti, Lifšicas išdriso užtarti. Nebijojo
tiesos žodį pasakyti. Pamenu ir savo advokatės veidą,
kuri reikalavo mane paleisti. Kai ji atėjo prieš teismą į
kamerą, nieko nežadėjo, tik pasakė: "Su byla susipažinau,
stengsiuos padėti". Daug žmonių, vertų žmogaus vardo,
sutikome mudu su Balio savo nelengvame kelyje. Bet tie
socializmo idėjų apakinti, kruvinomis rankomis pasiryžę
kurti naują santvarką, buvo patys baisiausi - į nieką ne-
panasūs, su niekuo nesulyginami. Nejaugi jie tikėjo, kad
žmonių krauju nuslopinus laisvės troškimą, fiziškai sunai-
kinus kitaip mastančius, galima ką nors geru sukurti?

Sugrįžo Balys netekęs sveikatos, bet išlaikęs dvasios
stiprybę, ir mes labai gerai gyvenome, nors ir trukdė
nuolatinė saugumiečių akis. Trejus metus neleido Baliiui
apsigyventi Kaune, nors aš jau turėjau butą, neleido jam
net prisiregistruoti. Mes, nepaisant visko, gana dažnai
susitikdavom per tą laiką, kol jis gyveno Latvijoje. Ne
kartą kalbėjo, kad labai norėtų atgauti iš rašytojų Vytau-
to Petkevičiaus savo dienoraščius, tačiau... Ka jo, tremti-
nio norai tuo metu reiskė? O kartą taip ir pasakė: "Su-
prask mane, Natalija, aš labai norėčiau akis į aki susitik-
ti su rašytoju ir pasikalbėti apie socializmą "pranašumus",
ir apie duoną kasdieninę, ir apie meilę žmogui su šautu-
vu, ir apie... saugumui tarnaujant, uždirbtus pyragus. Ar
labai sotūs tie pyragai, ar skalseni už juodą lietuvišką
duoną, ar niekad niekada negrauzia sūžinė? Turbūt aš
kalčiausia, kad jie tada nesusitikto: bijojau. Žinojau, kad
ne vienas, išdrįsęs panašiai pasnekti, atsidurdavo beprot-
namyje. Kalėjiman už šnekas tada jau buvo nepatogus
sodinti. Taigi ir sutarėm abu: palauksim palankesnio laiko,
Gaila, jeigu Balio dienoraščiai taip ir pradingo... be pėd-
sako.

Toks Lietuvos karininko, partizano Balio Pupeikio
likimas jo žmonos akimis. O tie, kurie jį pažinojo asme-
niškai, pasako ir daugiau: tai būta labai stipraus ir kūno
ir dvasia žmogaus, nė akimirką nesusvyravusio pasirinkto
kelio teisingumu. Skaudžiai išgyveno matydamas, kaip jau-
nimas praranda tikėjimą gėriu, liūdėjo, kai Lietuvoje sku-
biai vienas po kito buvo naikinami pakeliui kopytstulpiai
ir kryžiai, ir dar skubiau išbraukiami Lietuvos istorijos
puslapiai iš mokyklinių vadovėlių. Juose Lietuvos nebe-
liko... Tačiau jis giliai tikėjo ir tautos Atgimimu. Tik
kankinimų pasekmės, tik aukso rūdos, suėdusios plaučius
ir sąnarius, jėgas palaužė. Nelemta buvo Baliiui Pupeikiui
pačiam pamatyti iškeltos trispalvės Gedimino kalno pilyje.
Tą dieną, 1988 metų spalio 8-ąją, jis mirė. Tą dieną
Kauno klinikų chirurgas Arvydas Danilevičius jam pasakė:
"Laikykis, Baly, šiandien iškelta vėliava Gedimino pilyje,
rytoj iškelsim ir Kauno karo muziejuje". Balys nusišypso-
jo, iš akių nuriėdėjo dvi didelės ašaros, ir tik tiek jis iš-
tarė: "Ačiū Dieviui, pagaliau sulaukėm..." Po valandos jo
sveikatą smarkiai pablogėjo. Mirė.

Rašau ir galvoju, ar ne per daug paprastos, iki skaus-
mo panašios mano žuvusiųjų ir likusiųjų gyvų herojų sva-
jonės, mintys, žodžiai ir likimai... Ką gi, mano herojai
nebuvo apdovanoti gražbylstės dovana, jiems likimas
nulėmė tik tragiškai splavingą gyvenimą, kuri galima
nusakyti tik dar trumpesniais žodžiais: jie gyveno, kentė-
jo, kovojo ir žuvo. Jei ne kovos lauke nuo okupantų kul-
kų, tai grįžė iš tremties ir kalėjimų, nebetekę sveikatos.
Bet jie buvo dideli ir gražūs, išdrįsę pasipriesinti galin-
gai raudonojo smurto bangai, jie amžini, išdrįsę neplauk-
ti pasroviui, jie - gyva mūsų Lietuvos istorijos dalelė.

(Natalijos Pupeikienės pasakojimą užrašė Janina

SEMAŠKAITĖ)

"Tremtinys"

toronto

• Jau dvidešimtą kartą PRISIKELIMO PARAPIJOS Ekonominė sekcija išleido 1994-tiems metams lietuvišką kalendorių knygos pavidalu, 192 psl. apimties. Paruosė ir redagavo Stasys Prakapas.

Šalia kalendorinių puslapių yra įvairių pasiskaitymų, ištraukų iš apysakų, romanų; patarlių, priežodžių, sveikatos ir kulinariinių puslapių, lietuviškųjų istaigų, gydytojų sąrašai, lietuviškųjų laikraščių šiame kontinente adresai, pluoštai poezijos - humoristinės ir lyrinės (beje, eilėraščio "Žemę praradęs žemdirbys" - persispausdinto be parašo - autorius yra Henrikas Nagys), iliustracijų ir nuotraukų, anekdotų ir t.t.

Kaina nepažymėta, tiražas 3000 egzempliorių. Tai vienintelis tokio pobūdžio kalendorius išėvijoje, leidžiamas taupiai (tekstai kolažiniu būdu įkomponuoti, tad labai nevienodo raidyno ir kвалитeto).

• Atsargiai su taisymais: netoli Toronto gyvenantis vyras, 39 m. amžiaus, dviejų vaikų tėvas, pasiėmęs atsuktuvą bandė priverdinti mikrobangų krosnelės sraigtelį ir buvo nutrenktas elektros. Skubiai nugabentas ligoninėn, mirė.

VAIKAMS PAVOJINGA BUTI RŪKANČIŲJŲ APLINKOJE

Iš Washington'o, JAV, pranešama, jog naujesieji tyrimai nurodo, kad vaikai greičiau ir dažniau suserga ausų ir plaučių uždegimais jeigu jie būna rūkančiųjų tarpe. Todėl gydytojai ragina rūkorus užgesinti cigaretes ne tik namuose, kur yra mažų vaikų, bet ir vaikų darželiuose. Cigarečių dūmuose randasi apie 4000 chemikalų, iš kurių bent 43 yra vėžio ligą sukeliantys. Mažų vaikų kvėpavimo takai yra maži ir jie kvėpuoja tankiau, negu suaugę. Siūloma nedelsiant uždrausti rūkymą ir pradinėse mokyklose.

ATSILIEPKITE!

Viktoras Ruzgys, kilęs iš Vilimų km. Zapyškio apyl. Dirbo Kauno policijoje. 1944 m. pasitraukė į Vakarų. Iki 1986 m. balandžio mėn. gyveno Kanadoje (310 Scott, St. Catharines, Ontario, Kanada, L2N 1J5). Jo iesko sesuo Ona Matvejeva, Demokratų 31-10, Kaunas, tel: 262 014.

KINGSTON

APIE LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PATRIARKĄ

"The Kingston Whig - Standard" Kanadoje, Ont. leidžiamas laikraštis atspausdino platoką straipsnį su dail. Antano Tamošaitis nuotrauka, pavadinę jį: LITHUANIA HONORS GUANANOQUE ARTIST WITH MUSEUM.

Žurnalistas Shawn Thompson'as pamini, kaip nacių - hitlerininkų okupacijos metu pavyko išvykti į Austriją dail. Anastazijai Tamošaitienei (už kumpį ir kiaušinius), pavykus gauti leidimą keliauti, o A. Tamošaitis jai siuntė savo tautodailės kolekcijas, dėžę po dėžės ir savo apie 1000 dailės ir tautodailės knygų kolekciją nedideliais įpakavimais. Tuomet ir jis išvyko iš Lietuvos. Jo brolio ūkis buvo konfiskuotas, šeima išsiųsta į Sibirą, to paties susilaukė ir jo sesers šeima.

Kanadoje, dabar jau 87 metų amžiaus, sulaukė jo ir Anastazijos vardu muziejaus Vilniuje.

A. Tamošaitis remis muziejų pardavęs per eilę metų išigyta nuosavybę Kanadoje, o Muziejus bus valdomas direktorių tarybos, administratoriaus ir bibliotekininkės. Jame bus lietuviškų audinių ir tautinių drabužių, kai kurie 200 metų senumo, kolekcija ir tautodailės knygynas (dabar jau turintis apie 2000 knygų. Taip pat Anastazijos Tamošaitienės 70 kilimų, jo 200 tapybos darbų,

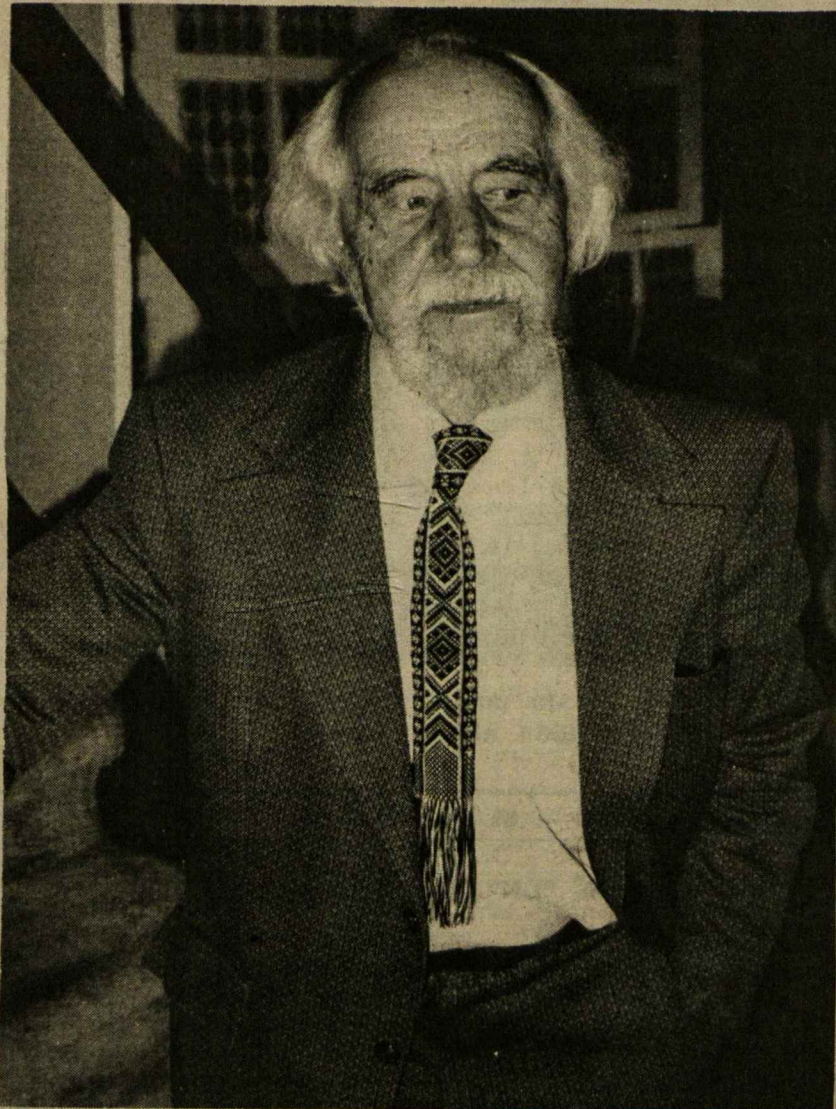
200 litografijų ir jo 20 kilimų.

Sis Muziejus - tai atsilyginimas už viso gyvenimo intensyvią darbą išsaugojant savo gimtojo krasto kultūrą ir liaudies meną.

Žurnalistas pamini, kaip Lietuvą okupavus, abu dailininkai išsikūrė Kingstone, Ont., įkūrė ir Lietuvių Tautodailės Institutą su sky-

riais Šiaurės Amerikoje, išleido knygų ir ramiai dirbo savo dailės darbus.

Praeitą vasarą, pirmą kartą po 1944 m. jis nuvykęs į Lietuvą ir vaikščiojęs gatvėmis, per kurias buvo ejęs jaunystėje ir cituoja: "Pasikeitę pinigai, pasikeitusi vyriausybė, bet jie turi savąjį meną" - sako Tamošaitis.

Dail. Antanas Tamošaitis

NUSIŠYPSOKITE!

- - Ar žinai skirtumą tarp blusos ir dramblio?
- Dramblys gali tureti blusų, o blusa dramblių-ne.
- - Kas vis daugiau sušlampa, juo daugiau džiovina?
- Rankšluostis.
- Pas suvalkietį atėjo svečių. Pasėdėjo, pasikalbėjo.
- Pasifilyk svečiams ką nors gaivinančio - priminė žmona.
- O, taip,- susigriebdo vyras ir atidarė langą.
- - Ar puslitis, kurį laikai rankoje,-tai jau vienintelė paguoda gyvenime?
- Ne visai: kišenėje turiu dar kitą puslitrį.

ŽEMAIČIŲ SAMOJAUS:

- Kada vyko pirmieji sovietiniai rinkimai?
- Kai Dievas pastatė prieš Adomą Ievą ir tarė jam: "Rinkis sau žmoną".

- -Joneli, kas gi atsitiko? Veidas - vienos mėlynės, vos pastovi ant kojų! Aš tau padėsiu pareiti namo.
- Apsaugok Dieve! Aš tik ką iš namų...

I N A Š A I KANADOS LIETUVIŲ FONDUI :

Montreal:

A.a. Alfonso Vazalinsko atminimui auکوjo: \$25.- J. Andruskevičius; po \$20.- Jz. Lukosevičius, R.J. Piečiai, A.L. Staškevičiai, D.R. Staškevičiai, B.J. Lukosevičiai, \$10,- B.Nagienė.

Winnipeg:

A.a. Vytauto Dargužio atminimui auکوjo: \$65.- E.G. Varneliai; \$50.- V. Zavadskienė; \$30.- V.E. Januška; \$20. T.J. Timerman; po \$10.- E. Federas, L. Bartninkas.

Hamilton:

A.a. S. Remeikaitės atminimui auکوjo: \$100.- S. Kačinskas.

Petro Armono 70 metų sukakties proga auکوjo: po \$25.- Pranas Sakalas, Alfonsas Pilipavičius, Motiejus Jonikas, J.G. Skaistys, Zenonas Čečkauskas, ir neišskaitoma, Pranas Šiulys.

Toronto

Už anuką Juozą Matą Sungailą 100.- įnešė dr. P. Lukosevičius.

A.a. E. Šernienės laidotuvių metu, duktė Irena pakvietė KLF atstovą parinkti Fondui aukų. Auکوjo: po \$50.- Alg. Pacevičius, J.E. Čuplinskai, I. P. Lukosevičiai, W. Dauginis, Balticord Inc.; po \$20.- P. Šimkus, I. Vibrienė, P.B. Sapliai, H. Stepaitis, M. Vasiliauskas; \$15.- O.L. Garbaliuskai.

Visiems auکojusiems ačiu -

K.L.F.

A. Tamošaitis. Mano žemė. Tapyba

- Naktį, tamsiame skersgatvyje susitinka du vyrai.
- Tamsta, ar nematei netoliese policininko?
- Ne, nemačiau.
- Tai atiduok savo palatą!

- - Jūsų kaimynas sako, kad pavogė iš jo kiaulę ir 7 paršiukus. Ar teisybė?
- Ne ponas teisėjau,dėl kiaulės nesiginčysiu, bet paršiukai patys bėgo jai iš paskos!

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU".

Havelock Ellis

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
3.75% už 90 dienų term. indėlius
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius
4.50% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI PER 99 MILIJONUS DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

MasterCard

Kredito kortelė SU "PARAMOS" VARDU

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad., ir treč.nuo 9 v.r. -3:30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9v.r.- 8 valv; šeštad. nuo 9 val.r.- 1 val.p.p.BUSTINE: Lietuvių Namai, 1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont., M6P 1A6. Telefonas: 532 -1149.

PRISIKELIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 3.75%
180-364 d. term. ind. 3.75%
1 metų term. indėlius 4.00%
2 metų term. indėlius 4.00%
3 metų term. indėlius 4.50%
4 metų term. indėlius 5.00%
5 metų term. indėlius 5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%
1 metų GIC-met. palūk. 4.25%
2 metų GIC-met. palūk. 4.50%
3 metų GIC-met. palūk. 5.50%
4 metų GIC-met. palūk. 5.75%
5 metų GIC-met. palūk. 6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.00%
Taupomąją sąskaitą 2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo 8.50%
Sutarties paskolas nuo 8.50%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 5.75%
2 metų 6.50%
3 metų 7.00%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valiras sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p. Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prasome skambinti tel: 233-4446

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

montreal

GRAŽI KALĖDINĖS EGLUTĖS ŠVENTĖ

1993 m. gruodžio mėn. 12 d. Montrealio Šeštadienio Lituanistinė mokykla AV Parapijos salėje surengė šaunią bei turiningą Kalėdinės Eglutės ir Kalėdų Senelio sutikimo programą - šventę.

12 val. į salę susirinko apie 50 žiūrovų - tėveliai, su vaikučiais, atvyko ir vyresnieji svečiai pasidžiaugti lietuviška švente. Susirinkusieji grožėjosi skoningai išpuostomis salės dekoracijomis. Už tai aciu šioms vaikučių mamytėms, - Dalijai Savignanc ir Nijolei Matusevičiūtei-Forsster. Neliko nepastebėtos ir pačių mokinių papuoštos eglutės - aciu jiems.

Šventinę programą atidarė mokyklos vedėja Joana Adamonytė. Ji pasveikino visus susirinkusius - didelius ir mažus - su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais. Ypatinga padėka buvo pareikšta visiems, kurie savo darbu prisidėjo prie šios šventės parengimo: mokyklos tėvų komitetui, mokytojoms, MLK Unijai "Litas" už finansinę paramą bei Sherridan Nurseries už puikias eglutes.

Vedėjai bebaigiant padėkos žodžius, salėje netikėtai pasigirsta šventinių var-

pelio skambesys, ir į salę įeina visų laukiamas, sušalęs Kalėdų Senelis iš Lietuvos. Jam tikrai buvo labai sunku nešti didelį kalėdinių dovanų maišą. O kiek vaikučiams buvo džiaugsmo ir laimės! Jie tuojau ratu apsupo Kalėdų Senelį ir nuvedė prie jam paruoštos kėdės. Čia Kalėdų Senelis kiek apšilo, atsipūtė ir išklauzė visų mažylių ncrus bei pageidavimus. Labiausiai vaikučiai norėjo, kad Kalėdų Senelis pamatytų jų paruoštą programėlę, išklaustų taip sunkiai išmokyto eilėraščių bei kartu pagiedotų Kalėdines giesmeles.

U pirmasis programos netikėtumas - tai mokyklos lituanistinių kursų grupės mokinių eilėraščių deklamacija. Mokinius pristatė Darlene Petruskas. Eilėraščių deklamacijos: Manon Dasys, Cynthia Valinskas, Eric Šimonėlis, Marc Castanheiro, Fred Daoust. Kadangi šie mokiniai pasirodė prieš gausią publiką pirmą kartą, neapsieita be aktorinio jaudinimosi ir varžymosi. Tačiau jų nuosirdžiai padėklamuoti lietuviški eilėraščiai salėje skambėjo nuotaikingai bei šiltai. O juk kai kuriems iš šių mokinių tai buvo pirmieji jų pačių ištarti poezijos žodžiai lietuvių kalba. Visiems buvo akivaizdu, kiek šilumos, kruopštaus darbo turėjo idėti šios grupės

inokytos Arūnas Staškevičius tik per 3 mėnesius juos išmokęs nuo pirmo lietuviško žodžio tarimo iki eilėraščių deklamacijos. Žiūrovai padėkojo šioms mokiniams už ryžtą ir drąsą šiltais, gausiais plomajais.

Po to sekė mažųjų mokinių pasirodymas. Jie šauniai padėklamavo lietuviškus eilėraščius, padėdami jų energingos mokytojos Lilės Gedvilaitės. Eilėraščių deklamacijos su intonacija, pakiliai, nes nuolatos jautė Kalėdų Senelio žvilgsnį, bei žinojo, kad jis jiems atnešė daug dovanų. Deklamavo: Paulius Mickus, Chelsea Niedvaraitė, Sebastijonas Ptašinskas, Alina Staškevičiūtė.

Sekė pagrindinė programos dalis - 2 dalių vaidinimas "Kitoj pusėj durų". Originalų, idomų vaidinimo scenarijų parašė šios mokyklos mokinė Jūra Landry. Vaidinimo personažus su dideliu entuziazmu sukūrė patys mokyklos mokiniai.

Veikėjai: Audrė - Aleksandra Ptašinskaitė; Indrė - Krista Ptašinskaitė; Nyktukas Gudruolis - Juozukas Piečaitis; Nyktukas Greitis - Antanas Staškevičius; Lapinas - Antanas Mickus; Karalaitė Aida - Jūra Landry; Kalėdų Karalius - Danielius Staškevičius; Pažai - Gediminas Dainius, Aleksandra Danytė, Mathieu Dasys, Elana Forster, Paulius Gėdrikas, Paulius Mickus, Chelsea Niedvaraitė, Sebastijonas Ptašinskas, Aleksandra Šimonėlis, Alina Staškevičiūtė, Krista Staškevičiūtė.

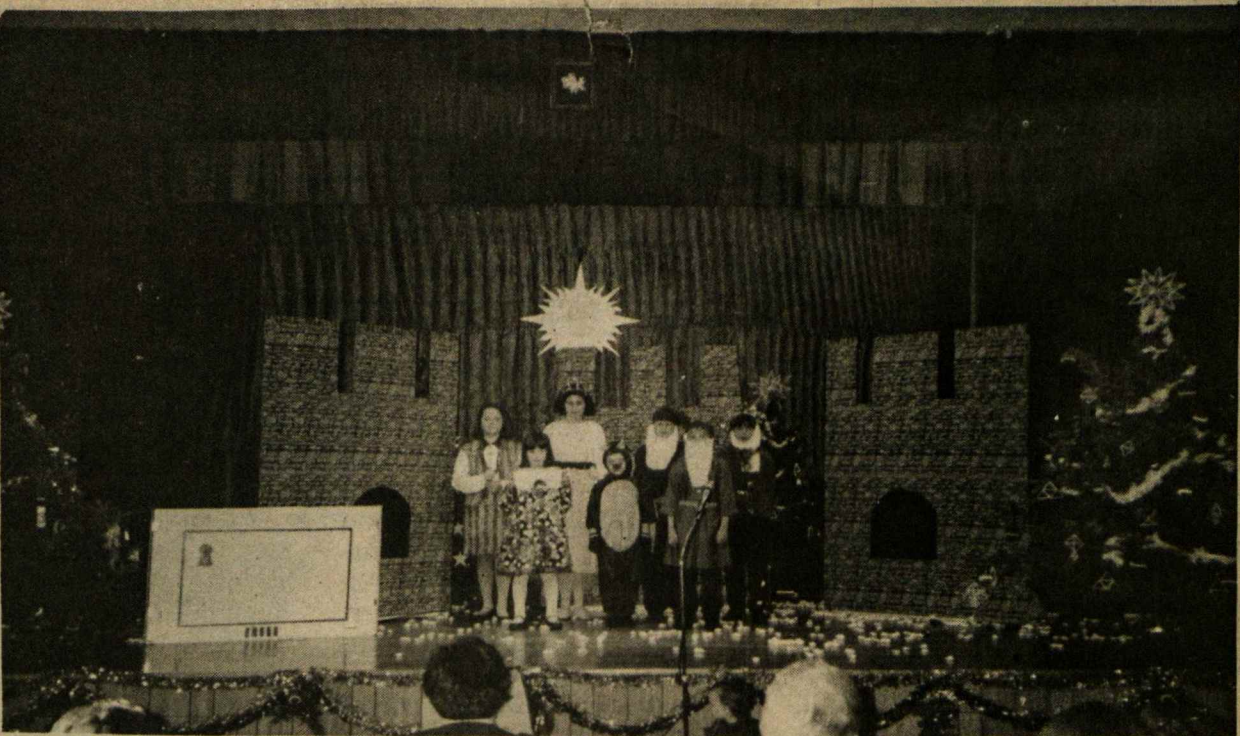
Pakilus scenos uždangai,

Nuotr.

Joanos

Adamo-

nytes.

I-je eilėje: Krista Ptašinskaitė, Antanas Mickus ir Antanas Staškevičius; II-je eilėje: Aleksandra Ptašinskaitė, Jūra Landry, Juozukas Piečaitis, Danielius Staškevičius.

visus sudomino spalvingos bei išraišingos scenos dekoracijos bei jų kompozicija. Už tai ypatinga padėka dekoracijų kūrėjams: Gyčiui Niedvarui ir Fred Daoust.

I-oje dalyje Kalėdų Senelis buvo suzavėtas drąsia aktorių vaidyba, idomiu vaidinimo turiniu. Visi gerėjosi aktorių rūbais.

II-oje dalyje aktoriai laimingai išgelbėjo Kalėdų Karalių nuo Karalaitės Aidos burtų. Šioje dalyje visus linksmam nustebino ant scenos pasirodę mažiausieji mokinukai - jie vaidino pažus. Trumpam palikę Kalėdų Senelį žiūrovų globai, jie išjungė į vaidinimą padėti nyktukams. Dailias ir blizgančias pažiūrų kepuraites, kurios nepa-

prastai jiems pritiko, pasiūvė Teresė Mickienė. Padėka jai!

Visiems linksmam, kad laimingai pasibaigė vaidinime papasakota istorija, ir žiūrovai, ir Kalėdų Senelis negailėjo aktoriams katučių!

Savo programą vaikučiai pabaigė pagiedodami 5 Kalėdines giesmes. Čia į giedojimą įsiūnė visi - ir žiūrovai, ir Kalėdų Senelis. Kalėdų džiaugsmas, rimtis ir palaima apėmė visus.

Netrukus Kalėdų Senelis buvo pakviestas ant scenos, kur nekantrūs mokinukai krykštaudami laukė savo Kalėdinių dovanėlių. Nebuvo užmirštas nei vienas - ir mokyklos mokiniai, jų mokytojai, ir salėje buvę vaikučiai gavo dovanėles.

Visi buvo labai patenkinti, linksmi, dažnas išamžino su Kalėdų Seneliu foto juostoje. Išdalijęs dovanas, pasikalbėjęs su vaikučiais bei mokytojais, Kalėdų Senelis išsiskubino pas kitus vaikučius. Visi - ir vaikučiai, ir mokytojai, ir tėveliai širdingai atsisveikino su juo bei pakvietė atvykti Kalėdoms sekantiems metais.

O pasilikusieji buvo pakviesti pasivaistinti karštais užkandžiais, kava, saldumynais, kuriuos pagamino mokyklos tėvų komitetas. Aciu jiems. Ilgai dar salėje tvyrojo kalėdinės nuotaikos, vaikų krykštavimai, linksmos kalbos, o dar ilgiau kalėdinė nuotaka ir šventė išliko visų prisiminimuose. Mokytoja Inga Gėdrikienė

hamilton

Hamilton'o miestas priėmė T.B. McQuesten projektą "Daugiakultūrinis

Sodas", Hamiltono Lietuvių Bendruomenė irgi oficialiai išjungė į šio originalaus projekto vykdymą.

MIRUSIŲ ATMINIMUI IR PAREIKŠDAMI ARTIMIESIEMS UŽUOJAUTAS, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDAI:

• A.a. Alekso Paulio atminimui: \$100.- Aušros Vartų parapijos choras; \$30.- K. Mileris; \$25.- A. Dronstavičius; po \$20.- A. Petrattienė, X.Y., P.V. Šidlauskai, Č. Tiškevičius, L.D. Gutauskai, J.G. Kristolaičiai, Z. Čekauskas, P. Armonai, P.S. Kanopai, K. Bartkienė, R.E. Kontenai; po \$10.- P.M. Šiūliai, J.T. Povilauskai; 5.- S. Jankauskienė.

• A.a. Vytauto Blaudžio atminimui: \$25 - Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas; po \$20 - A.Petrattienė, P.Žulys, M.L.Repečkos, J.G.Kristolaičiai, S.P.Daliai, A.Pruncus, Vl.Matukaitis, J.K.Januškevičiai, A.Garkūnas, L.E.Kleval; \$15 - A.Adomaitienė; po \$10 - P.M.Šiūliai, J.R.Pleiniai, Vl.R.Bartninkai, A.Matulis, A.Lesčienė, V.Kežinaitis, A.Didžbalienė, J.Kažukauskas.

• A.a. Vlado Kybarto atminimui: \$25 - J.E.Bajoraičiai; po \$20 - F.A.Rimkai, J.G.Kristolaičiai, X.Y., J.A. Skaisčiai, P.Z.Sakalai, P.S.Kanopai, J.K.Blekaičiai, J.R. Pleiniai, L.E.Kleval, S.Panavienė, Z.Čekauskas, P.E.Armonai, Z.Didžbaliai (London, Ont.); po \$10 - J.Kažukauskas, A.Didžbalienė, P.M.Šiūliai, Br.E.Sopai. Už aukas DĖKOJA K.L.F.

"TALKA". LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
TEL: 544-7125
AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santaupos 2.25%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 3.75%
1 m. term. indėlius 4.75%
1 m. term. ind. mėn. pal. 4.25%
3 m. term. indėlius 5.00%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.75%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.00%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%
Sėkite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Lėpos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

PRADŽIUGINO MŪSŲ CHORAS

Artėjant 1993 m. pabaigai, Kūčių vidurnakčio Bernelių Mišių belaukiant, tradiciniai Montrealio AV Choras atlieka pusvalandį koncerto. Šimet jis buvo ypatingai gerai paruoštas ir visų dalyvių su dėkingumu įvertintas. Buvo ne tik tai su įkvėpimu giedama, bet ir idomiai choro vedėjo Antano Mickaus, pasitalkinus ir modernia technika, suprogramuota: įvesti varpai, svilpnės, naujų giesmių, garsų efektai. Koncerte ir Mišių metu giedojo Aleksandro Stankevičiaus, M.Petrausko, J. Švedo, A. Aleksis, J. Naujalo, Fr.Gruber, L. J. Šimučio kūrinius, tradicines giesmes solistai Gina Čapkauskienė ir Antanas Keblys darniai išjungę į programą. Galime didžiuotis per tiek metų išlaikę (nors tikrai ne visada buvo lengva!) tokią chorą. Tikrai verta prie jo prisijungti ir naujiems dainininkams. Reikia tikėtis, kad tokių atsiras ir mūsų choras vis dainuos ir giedos, ir visus pradžiugins, kurie tik jo klausysis. X.

IŠKILMINGAI PAMINĖTOS ALBINO BLAUZDŽIŪNO MIRTIES METINĖS.

Š.m. sausio mėn. 9 d. AV parapijos šventovėje 11 val. buvo kleb. J. Aranauskas atnašaujamos iškilmingos sv. Mišios, asistuojant kun. St. Šileikai. Mišių metu buvo giedama giesmė iš Kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", kurios išikūnijimui ir A. Blauzdžiūnas daug rūpesčio ir sielos idėjo. Pabaigai choras sugiedojo "Libera".

Po pamaldų iškilmingi pietūs, suruošti Janinos ir vaikų rūpesčių, kuriuose dalyvavo šeimos nariai, artimieji ir choristai. Pietų stalus palaimino Tėv. J. Aranauskas, Š.J. Po pietų Tėv. J. Aranauskas tarė žodį, apibūdindamas a.a. Albino darbštumą ir nuveiktus darbus šventovėje.

Padėkos žodį tarė sūnus Remigijus, kuris įamžino tas metines įrekorduodamas į juostą.

d. • Aldona Gaurienė, Lietuvoje esantiems Vaikų "Tėviskės Namams" paaukojo \$50.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd, 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Koplyčios

MIRUSIEJI:

• 1993 -iais metais AV P-joje įvyko 2 lietuviškos vedybos, 13 vaikų buvo pakrikštyti, ir mirė - 24 lietuviai.

• A.a.agronomo dr. Alfonso Vazalinsko atminimui, reikšdama užuojautą žmonai Ponai IRENAI ir šeimai Jadvyga Rimšaitė aukojė laikraščiu "Nepriklausoma Lietuva" \$50.

Nuoširdžiai dėkojame: "NL"

• A.a. savo tetos Skolas-tikos Remeikaitės mirties metinių proga (sausio mėn. 2 d.), Daina Kurbelytė-Vasiliauskienė aukojė \$50 laikraščiu "Nepriklausoma Lietuva".

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

• A.a. Jono Naujoko atminimui, nuoširdžiai užjau-dami žmoną, dukras, jų šeimas ir kitus artimuosius, Antanas, Stasė ir Rūta Danaičiai aukojė laikraščiu "Nepriklausoma Lietuva" \$50.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

• Alfonso Vazalinsko atminimui vietoje gėlių, au-kojo KANADOS LIETUVIŲ FONDUI: \$25. - J.K. Andruškevičiai, po \$20.- B.J. Lukoševičiai, Jz. Lukoševičius, R.J. Piečičiai, A.L. Staškevičiai ir D.R. Staškevičiai; \$10.- B. Na-gienė.

KLF visiems dėkoja!

KALĖDINĖS IŠKILMĖS
ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOJE

1993 m. gruodžio mėn. 19 d. 11 val. pamaldų laike, Šv. Kazimiero para-pijos šventovėje buvo visuotinė išpažintis - susitaiky-mas su Dievu. Pamaldose dalyvavo gana daug tiki-nčiųjų.

ATVYKSTA KAUNO VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO rektorius- prof. BRONIS VASKELIS.
Š.m.sausio mėn. 16 d., AV P-jos salėje, 1 val. p.p., jis duos pranešimą apie VD UNIVERSITETO veiklą, reikalus ir suporavimo su Toronto Universitetu rezultatus.
VISI montrealiečiai, o ypač akademikai ir VDU-to alumnai, jų vaikiai bei vaikaičiai maloniai kviečiami dalyvauti ir pasiklausyti idomaus prof. Broniaus Vaskelio.

RENGĖJAI

Po pamaldų vyko Šv. Onos draugijos metinis narių susirinkimas parapijos svetainėje. Po jo sekė Draugijos suruoštos Kalėdų "karališkos" vaišės, i kurias atsilankė virš 120 narių ir svečių, neskaitant nemažo būrelio darbininkių. Vaišių parengimui vadova-vo darbušioji D-jos pirm. E. Kurylo. Vaišių status pa-laimino kleb. dr. F. Juce-vičius.

Šia proga scena ir sve-tainė buvo gražiai išpuos-tos. Ant kiekvieno stalo bu-vo po Kalėdinę gėlę, ku-rią vėliau laimėjo prie stalo sėdintis asmuo.

Ant kiekvieno stalo buvo po 2 buteliai vyno - rau-dono ir balto - nuotakai pagerinti. Bendrai, nuotai-ka buvo iškilni ir šventiška, nes grojo "Keyboard" mu-zika.

Pradžioje buvo sugrotas Tautos Himnas, pritariant dalyviams giedojimu. Po to sekė gražios Kalėdinės giesmės, kurias giedojo gra-ziu balsu pats muzikantas, kartais, nors ir nedrąsiai, pritariant ir dalyviams.

Narės ir svečiai yra dė-kingi D-jos pirmininkei ir jos padėjėjoms už tokias puikias vaišes ir maloniai praleistą popietę.

Ne be reikalo mūsų para-pijoje sakoma, jeigu jau ruošia vaišės Šv. Onos draugija, o ypatingai jos pirmininkė E. Kurylo, tai nesigailėsite i jas atsilankę!

• Jau virš metai, kaip Nijolė Šukienė atlieka skai-tymus mūsų šventovėje 11 val. pamaldų metu, su

labai mažomis išimtimis. Jai nesvarbu oras - snigs ar lis,- ji ištikimai atlieka savo pareigą.

Gruodžio 12 d., po 11 val. pamaldų svetainėje įvyko metinis parapijiečių susirinkimas, kuriame daly-vavo 61 parapijietis. Buvo išrinkti nauji Parapijos komiteto nariai. Komitetą sudaro: A. Dasys, M. Tapa-rauskas, A. Tušenė, L. Šimonėlis, A. Zienka ir J. Zienka.

K. Ambrasas

LINKSMAI SUTIKTI
NAUJIEJI METAI

L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopa Montrealyje jau de-simtmetį suburia Montrea-lio tautiečius palydėti se-nuosius ir sutikti Naujuo-sius Metus.

Ir 1993 m. gruodžio 31 d., papuošton A.V. Parapi-

Montrealio Lietuvių auksinio amžiaus klubas "RŪTA" šaukia metinį susi-rinkimą 1994 m. sausio 26 d., trečiadienį, 1 val. p.p. Seselių Namuose. Bus val-dybos ir revizijos komisi-jos pranešimai. Taip pat bus prirenkami po vieną narį i valdybą ir revizijos komisiją. Visi nariai turėtų dalyvauti.

"Rūta"

jos salėn susirinko arti 100 dalyvių.

Petro Paulausko įvairaus pasirinkimo vakarienė, tal-kininkaujant Donaldui ir Ingai Giedrikams, baras ir ypač gerai parinkta Jono Šulmistro nuotaikinga so-kių muzika, A. Racinsko aprūpinama loterija, sukūrė malonią, bičiulišką nuotai-ką.

Išmušus 12-tą valandą, iškeliavus Senujų Metų personažui ir pasirodžius Naujesiems Metams, L. K. Mindaugo Šaulių Kuo-pos pirm. Augustas Mylė visus nuoširdžiai pasveikino.

Kvapi kava, puošnūs pyragai stiprino dalyvius sokiams, kurie užsitęsė beveik iki 2 val. Visi šokę ir nešokę buvo dėkingi už malonų pobūvį ir linksmą vakarą.

d.

PADĖKA

Mylimam Vyruui ir Tėvui

A + A

ALFONSUI VAZALINSKUI mirus,

Nuoširdžiai dėkojame:

Aušros Vartų Parapijos klebonui kun. J. Ara-nauskui, SJ, už atnašautas šv. Mišias, Rožinį ir maldas prie Velionio karsto; kun. S. Šileikai, SDB, už aplankymą ligoninėje ir paskutinius patarnavi-mus;

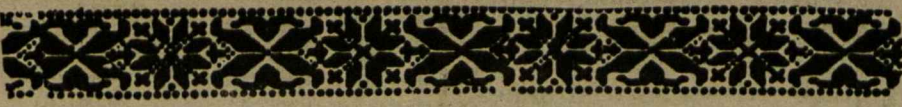
Sol. G. Čapkauskienėi, sol. A. Keblui ir Aušros Vartų Parapijos chorui už taip gražų giedojimą šv. Mišių metu;

Giminėms, draugams ir pažistamiems už užpra-šytas šv. Mišias ir Velionio atminimui pagerbti aukas Kanados Lietuvių Fondui, Canadian Cancer Society ir vėžio ligonių gydymui Lietuvoje.

Ypatingą padėką reiškiame L.K. Mindaugo Šau-lių Kuopos šauliams, taip iškilmingai atsisveikinu-siems Velioni: už nepamirštamus atsisveikinimo žo-džius A. Mylei ir J. Šiaučiuiliui - kalbėjusiam karių vardu.

Taip pat dėkojame visiems, pareikšusiems mums užuojautos žodžius spaudoje, laiškais ar asmeniškai ir taip skaitlingai dalyvavusiems laidotuvių pamal-dose bei palydėjime i amžino poilsio vietą.

Visiems dėkingi - žmona Irena, sūnus Gytis ir šeima

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,

NAUJA VIETA-NAUJOS VALANDOS,
TOKS PATS GERAS PATARNAVIMAS

Nuo Gegužės 1d. mes persikeliame i naują vietą, prie Rutos auksinio amžiaus klubo 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta ant RUE LEGER nebeveiks nuo Gegužės 15 d. Pakietų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9.00 val. ryto iki 7.00 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS, Pakietų išsiuntimas toliau bus kiekvieną savaitę.

Pakietų "pick up service" - veikia nuo pirmadienio iki penktadienio dėl pakietų paėmimo iš Jūsų namų.

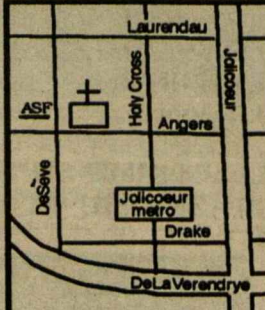
Nauja Kaina \$5.10 /kg
Siuntiniai pristatomi tiesiog i namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba \$10.00.
Trečiadieniais 9h00-19h00.

1450 rue DE SEVE, LASALLE

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFOR-MACIJOS IR APTAR-NAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch.QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. 4.00%
Certifikatus 2 m. 4.75%
Certifikatus 3 m. 5.00%

Term. indėlius:
1 metų 3.25%
180 d. - 364 d. 3.00%
120 d. - 179 d. 3.00%
60 d. - 119 d. 2.75%
30 d. - 59 d. 2.00%

Taupymo - special. 1.50%
Taupymo - su gyv. dr. 1.25%
Taupymo - kasdienines 1.50%
Einamos sąsk. 1.00%
RRIF-RRSP - 1 m.term. 4.00%
RRIF-RRSP - 2 m.term. 4.75%
RRIF-RRSP - 3 m.term. 5.00%
RRIF - RRSP - taup. 2.00%

IMA UŽ:

Nekiln. turto:

1 metų 5.75%
2 metų 6.25%
3 metų 6.50%

asmenines - nuo 6.00%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniai	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00- 6.00

• Šv.Juozapo Oratorijoje, jos muziejuje vyksta pra-kartėlių paroda iki vasario mėn. 8 dienos. Dalyvauja 74 tautinės grupės su 250 prakartėlių.

PASISAKO:

Perskaičiusi "NL" 24-tame numeryje trumpą ap-rašymą apie Seselių veik-las ir jų šventę Montrealyje, atkreipiau dėmesį, kad supažindinant su jų vadovy-be, buvo parašyta, jog Se-selė Teresė, tik atvažiavu-si i Montrelį, iškūrė mergai-čių chorą PAVASARI. Tik-rumoje tai p. Jadvyga Bal-tuonienė sukvietė visas mergaites, organizavo ir iškūrė PAVASARI, o choro muzikinei daliai vadovauti pakvietė Seselę Teresę.

Mes, visos choro mergai-tės labai džiaugiamės ir esame laimingos, kad galė-jome dalyvauti šiame cho-relyje, praleidome daug malonių valandų ir prisirinkome neužmirštamų

prisiminimų.

Kadangi p. Baltuonienė, buvusi mūsų organizatorė, PAVASARIO seniūnė, idėję daug darbo, daug kantrybės dirbant su mumis, tad no-rėjosi apie tai visiems pri-minti. Buvusi PAVASARIO dainininkė

•NAUJAI ATIDARYTA MODERNI DANTŲ KLINI-KA "KELLER". Joje dirba dantų gydytoja-chirurgė Jessica-Marie Singh-Ali-nauskas. Jos specialybė - dantų nervų chirurgija-"root canal".

Jaunoji gydytoja yra baigusi McGill Universitete Montrealyje odontologiją. Klinika KELLER randasi 1923 Boulv.Keller,kampas Blv. Laurentien, St.Laurent priemiestyje.

Skubos atveju, priima pacientus pagal susitarimą, paskambinus tel: 335-3335.

DĖKOJAME VISIEMS už prisijusias prenumeratas ir sventinius linkejimus."NL".

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

Maurice Electrique Ltee

Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5

TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ

3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B, DONNA SVRAKA A.L.B.

PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYŠ, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM,PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446